

Metodologie privind realizarea evidenței contabile separate

30 iunie 2014

ROMTELECOM

Cuprins

Introducere	4
1.1 Prezentarea procesului de evidență contabilă separată	4
1.1.1 Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom.....	4
1.1.2 Bazele întocmirii situațiilor financiare separate	4
1.2 Definițiile unităților de afaceri.....	5
1.2.1 Rețea de acces	5
1.2.2 Rețea de transport.....	5
1.2.3 Vânzare cu amănuntul	6
1.2.4 Alte activități	6
1.3 Subunități de afaceri ale Rețelei de transport.....	6
1.3.1 Linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de pana la si inclusiv 2 Mbps	6
1.3.2 Alte activități ale rețelei de transport.....	7
2 Principiile contabile reglementate.....	7
3 Unități de afaceri	8
4 Metode de alocare	9
4.1 Introducere	9
4.2 Unități de afaceri.....	9
4.2.1 Rețea de acces	9
4.2.2 Rețea de transport.....	10
4.2.3 Vânzare cu amănuntul	10
4.2.4 Alte activități	10
4.3 Modelul Romtelecom de calcul al costurilor	10
4.3.1 Introducere	10
4.3.2 Conceptul modelului	10
4.3.3 Parametrii-cheie	10
4.3.4 Definițiile entităților.....	12
4.4 Metodologii de alocare	13
4.4.1 Prezentare generală	13
4.4.2 Venituri	14
4.4.3 Cheltuieli de exploatare.....	14
4.4.4 Capital mediu angajat.....	14
4.4.5 Sinteza.....	14
4.5 Venituri	17
4.5.1 Prezentare generală	17
4.5.2 Unitatea de afaceri „rețea de acces”	17
4.5.3 Unitatea de afaceri „rețea de transport”.....	18
4.5.4 Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”	18
4.5.5 Unitatea de afaceri „alte activități”.....	18
4.6 Cheltuieli de exploatare	18
4.7 Capital mediu angajat	23
4.7.1 Prezentare generală	23
4.7.2 Mijloace fixe	23
4.7.3 Stocuri	23
4.7.4 Debitori	23
4.7.5 Lichidități în casă și la bănci	24
4.7.6 Creditorii	24
4.7.7 Provizioane.....	24

4.8	Alocarea valorilor legate de activele si activitatile auxiliare	25
4.9	Alocarea entităţii „spaţiu fizic ocupat”	25
4.10	Alocarea costurilor departamentale.....	26
4.11	Alocarea activităţilor tehnice	26
4.12	Alocarea valorilor legate de echipamentele de reţea.....	26
4.12.1	Prezentare generală	26
4.12.2	Echipament de comutare	26
4.12.3	Echipamentele de transmisiuni.....	27
4.12.4	Reţeaua de cabluri de acces subterane.....	28
4.12.5	Reţeaua de conducte.....	28
4.12.6	Echipamente de suport aerian.....	28
4.13	Alocarea activităţilor generale ale societatii	28
4.14	Alocarea cheltuielilor aferente reţelei de transport şi reţelei de acces	28
4.15	Alocarea cheltuielilor si capitalului angajat aferente echipamentelor de noua generatie....	29
4.16	Situatia costurilor neatribuibile	29
4.17	Decontări Interne.....	30
4.17.1	Prezentare generală	30
4.17.2	Conţinutul unităţii de afaceri “reţea de transport”	30
4.17.3	Conţinutul contului unităţii de afaceri “reţea de acces”	30
4.17.4	Conţinutul unităţii de afaceri “vânzare cu amănuntul”	31
4.17.5	Conţinutul unităţii de afaceri “alte activităţi”	31
5	Decontări Interne.....	31
5.1	Introducere şi prezentare generală	31
5.2	Costurile reţelei.....	31
5.3	Servicii Standard.....	32
5.4	Tipuri de rute	33
5.5	Decontări interne ale unităţii de afaceri „reţea de transport”	35
5.5.1	Principiu	35
5.5.2	Cerinţe privind volumele de servicii şi utilizare.....	35
5.5.3	Calcularea decontărilor interne ale unităţii de afaceri „reţea de transport” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.	36
5.6	Decontări interne ale unităţii de afaceri „reţea de acces”	37
5.6.1	Principiu	37
5.6.2	Cerinţe privind volumele de servicii şi utilizare.....	37
5.7	Raportarea decontărilor interne.....	38
6	Politici contabile folosite pentru pregătirea situaţiilor financiare consolidate ale Romtelecom in conformitate cu politicile IFRS (pe baza costurilor istorice).....	38
6.1	Bazele întocmirii situaţiilor financiare.....	38
6.2	Conversia în monedă străină.....	40
6.2.1	Moneda functionala si de prezentare a Situaţiilor Financiare Separate.....	40
6.2.2	Tranzacţii şi solduri.....	40
6.3	Contabilitatea în mediu hiperinflaţionist	41
6.4	Imobilizări corporale.....	41
6.4.1	Cost/evaluare.....	41
6.4.2	Amortizarea.....	41
6.4.3	Terenuri şi amenajări de terenuri.....	41
6.4.4	Piese de schimb pentru activele reţelei.....	42
6.5	Imobilizări necorporale.....	42
6.5.1	Licenţe.....	42
6.5.2	Programe informatice	42
6.6	Deprecierea activelor imobilizate	43
6.7	Instrumente financiare	43

6.7.1	Active financiare	43
6.7.1.1	Active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere	44
6.7.2	Datorii financiare	44
6.7.3	Compensarea instrumentelor financiare	45
6.7.4	Valoarea justă a instrumentelor financiare	45
6.8	Stocuri.....	45
6.9	Creante comerciale și alte creanțe.....	45
6.10	Numerarul și echivalente de numerar.....	46
6.11	Împrumuturi	46
6.12	Datoriile comerciale și alte datorii	47
6.13	Beneficiile angajaților	47
6.13.1	Contribuții către fondul de pensii de Stat și alte fonduri de asigurări sociale pentru angajați	47
6.13.2	Scheme de bonusuri si prime.....	47
6.13.3	Beneficii de pensionare	47
6.13.4	Beneficiile acordate la încetarea contractului de muncă	48
6.14	Subvenții și transferuri de active de la clienti	48
6.15	Provizioane.....	48
6.16	Recunoașterea veniturilor.....	49
6.16.1	Veniturile din servicii de telefonie fixă	49
6.16.2	Venituri din servicii de interconectare	50
6.16.3	Venituri din activitatea de Internet și date.....	50
6.16.4	Venituri din alte activități.....	50
6.17	Leasing	51
6.18	Distribuirea dividendelor.....	52
6.19	Cheltuieli de exploatare.....	52
6.20	Valori comparative.....	53
6.21	Managementul riscului financiar.....	53
6.22	Utilizarea de raționamente și estimări	54
7	Costul capitalului.....	57
8	Situatia privind duratele de viata pentru activele Romtelecom.....	58
9	Lista serviciilor furnizate de Romtelecom pe piata de telecomunicatii electronice ..	59

Introducere

În baza Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații (ANRC) nr.147/2002, Romtelecom are obligația de a ține evidența contabilă separată în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu interconectarea și accesul la propria rețea sau la infrastructura asociată acesteia. *Deciziile președintelui ANCOM nr.274 din 19 martie 2012 și nr. 366 din 21 februarie 2014* au stabilit modul de realizare a evidenței contabile separate de către Societatea Romtelecom SA. În continuarea acestui document, aceste decizii sunt denumite „**Decizia**”.

Conform prevederilor Deciziei, acest document a fost elaborat cu scopul de a descrie metodologia adoptată de Romtelecom pentru întocmirea *Situațiilor Financiare Separate* aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2013 ce include cifrele comparative pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2012.

Situațiile Financiare Separate sunt întocmite pornind de la situațiile financiare consolidate ale Romtelecom care cuprind activitățile Romtelecom și ale filialei sale NextGen Communications (împreună „Romtelecom”) și care au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”)

1.1 Prezentarea procesului de evidență contabilă separată

1.1.1 Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom

Romtelecom este o unitate de afaceri integrată pe verticală, având o rețea de telecomunicații comună și funcții de suport comune. Aceasta este formată din divizii care lucrează direct cu clienții și divizii responsabile de furnizarea de servicii de telefonie către clienți, care întrețin rețeaua de comutație și transmisiuni, și care furnizează și întrețin conectarea clienților la această rețea. Romtelecom înregistrează tranzacțiile în sistemul financiar-contabil în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară. În aceste registre sunt prezentate informații detaliate cu privire la modul de înregistrare al tranzacțiilor. Activele, datoriile, veniturile și cheltuielile sunt înregistrate în funcție de tipul lor.

1.1.2 Bazele întocmirii situațiilor financiare separate

Structura unităților de afaceri stabilită prin Decizie (de exemplu „rețea de acces”, „rețea de transport”, „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) nu corespunde modului în care sunt structurate evidențele financiar contabile. Prin urmare, situațiile financiare sunt întocmite prin suprapunerea cerințelor Deciziei asupra evidențelor financiar contabile și a structurii de organizare a Romtelecom.

Aceste situații financiare sunt întocmite pe baza alocării soldurilor, respectiv a veniturilor și costurilor din Balanța de verificare și din alte evidențe contabile unităților și subunităților de afaceri (conform prevederilor Deciziei). Conform cerințelor Deciziei, acolo unde este posibil, veniturile, costurile, activele și datoriile sunt asociate în mod direct cu unitățile și sub-unitățile sau elementele de rețea definite în Decizie folosind informații din registrele contabile Romtelecom și sunt direct alocate respectivelor unități sau subunități (elemente).

Dacă alocarea directă nu este posibilă, veniturile, cheltuielile, activele și datoriile sunt distribuite între două sau mai multe unități, subunități de afaceri, sau elemente de rețea, pe baza unei metode obiective care reflectă proveniența venitului, cheltuielii, activului sau

datoriei. Elementele rămase, pentru care nu poate fi identificată o metodă de alocare directă sau indirectă, sunt alocate pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU – equal proportional mark-up). Detalii privind acest proces sunt furnizate în cadrul acestui document la capitolul „Metode de alocare”. În mod normal, un sistem contabil bazat pe alocarea completă a costurilor are la dispoziție o serie de metode de alocare.

În selectarea metodelor de alocare și a informațiilor de natură nefinanciară adecvate, pentru a fi utilizate în cadrul modelelor de alocare folosite pentru întocmirea acestor situații, Romtelecom a trebuit să facă anumite estimări și să folosească raționamentul cu privire la principiile de reglementare, inclusiv cauzalitatea și obiectivitatea costurilor, cu scopul de a se conforma cerințelor Deciziei.

1.2 Definițiile unităților de afaceri

Conform definițiilor enunțate în Decizie, conturile separate se referă la următoarele unități de afaceri definite:

1.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” constă în totalitatea activităților prin care se furnizează pe piața de gros, atât intern, cât și celorlalți operatori, servicii de conectare a utilizatorilor finali cu rețeaua de transport. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării și întreținerii acestor legături cu rețeaua de transport. Unitatea de afaceri „rețea de acces” va include toate elementele rețelei dedicate utilizatorilor finali, cum sunt, de exemplu, cartelele de abonați situate la concentratoare și/sau comutatoare. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces”. Costurile aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de acces”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul. Conținutul cifrei de afaceri pentru unitatea de afaceri "rețea de acces" este prezentat la pct. 4.17.3

1.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” constă în totalitatea activităților prin care se furnizează o serie de servicii interne și externe de interconectare pentru ca utilizatorii unui furnizor să poată comunica cu utilizatorii aceluiși furnizor sau ai unui terț, ori să acceseze serviciile furnizate de un terț. Aceste servicii includ comutarea și transportul apelurilor, serviciile de linii închiriate și serviciile de transmisiuni de date. Prin unitatea de afaceri „rețea de transport” se pot furniza și alte servicii operatorilor, precum servicii de colocare, instalare punct de acces pentru interconectare, alte servicii de consultanță oferite în vederea proiectării, executării și întreținerii rețelelor private de comunicații electronice. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociat furnizării acestor servicii. Veniturile unității de afaceri „rețea de transport” vor fi constituite, în principal, din veniturile provenite din furnizarea serviciilor de interconectare unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, precum și celorlalți operatori, pe piața de gros. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport”. Costurile aferente

furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de transport”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul. Conținutul cifrei de afaceri pentru unitatea de afaceri "rețea de transport" este prezentat la pct. 4.17.2

1.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” constă în totalitatea activităților care implică furnizarea de servicii de comunicații electronice către utilizatorii finali. Servicii care pot fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apelurile (indiferent de tehnologia utilizată), telefoanele publice, serviciul de informații privind abonajii, accesul special Internet, serviciile cu valoare adăugată și furnizarea serviciilor TV și a serviciilor de date (servicii și echipamente: set top box-uri, antena de satelit, smart card-uri și modemuri, echipamente terminale CDMA). Situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării acestor servicii utilizatorilor finali. Costurile alocate unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include decontările privind utilizarea resurselor rețelei, precum și costurile de marketing și de facturare asociate furnizării de servicii către utilizatorii finali. Deoarece furnizarea de linii telefonice utilizatorilor finali (conectarea și închirierea acestora pe bază de abonament) constituie un serviciu furnizat de unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, veniturile provenite din conectări și abonamente destinate utilizatorilor finali vor fi înregistrate în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. În vederea asocierii costurilor cu veniturile corespunzătoare, costul furnizării liniilor telefonice utilizatorilor finali va fi înregistrat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior în unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

1.2.4 Alte activități

Unitatea de afaceri „alte activități” constă în totalitatea activităților care nu sunt cuprinse la pct.1.2.1.-1.2.3. Situațiile financiare vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate acestor activități. Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipamente pentru serviciile de voce, facturarea utilizatorilor finali realizată în beneficiul altor operatori și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

1.3 Subunități de afaceri ale Rețelei de transport

Categoriile de activități din cadrul unității de afaceri *rețea de transport* sunt următoarele:

1.3.1 Linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps

Subunitatea de afaceri „linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps- transport” – totalitatea activităților asociate furnizării serviciilor de linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps aferente rețelei de transport. Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri includ costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină.

Veniturile înregistrate în cadrul acestei subunități de afaceri vor fi compuse din decontări cu vânzarea cu amănuntul, pentru liniile închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps la nivelul rețelei de transport furnizate pe piața cu amănuntul și, respectiv, din venituri provenite din furnizarea, pe piața de gros, a liniilor închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps la nivelul rețelei de transport, direct către alți operatori. Subunitatea de afaceri „linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps ” este denumită în continuare „Linii închiriate 2Mbps”.

1.3.2 Alte activități ale rețelei de transport

Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” – celelalte activități aferente rețelei de transport, inclusiv serviciile asociate interconectării în vederea originării, terminării și tranzitului comutat al apelurilor în rețeaua Operatorului precum și serviciile de linii închiriate cu capacitatea de transmisie de peste 2 Mbps, serviciile de linii închiriate segmente de trunchi cu capacitatea de până la 2Mbps și activitățile asociate furnizării serviciilor de transmisiuni de date. Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” este denumită în continuare „Alte activități”.

Până la 31 decembrie 2012, serviciile asociate interconectării erau prezentate ca o subunitate de afaceri separată, numită „interconectare” în cadrul unității de afaceri de transport. Începând cu anul 2013 subunitatea de afaceri „interconectare” a fost inclusă în „Alte activități ale rețelei de transport” conform deciziei ANCOM nr 366 din 21 februarie 2014. Pentru a asigura comparabilitate, cifrele pentru anul 2012 au fost ajustate, așa cum este prezentat și la nota 1.

2 Principiile contabile reglementate

Următoarele principii contabile reglementate sunt aplicate în întocmirea situațiilor financiare pe baza costurilor istorice, în aplicarea metodelor de alocare, și în sistemul de decontări interne:

- **principiul cauzalității**, conform căruia veniturile și costurile (inclusiv decontările interne), activele și datoriile vor fi alocate pe componente de cost și rețea, unități și subunități de afaceri, în funcție de activitățile care generează respectivele venituri sau costuri, achiziția activelor sau apariția datoriilor. Veniturile și costurile includ decontările între unitățile de afaceri, între subunitățile de afaceri și între unitățile și subunitățile de afaceri, denumite în continuare decontări interne;
- **principiul obiectivității**, conform căruia bazele de alocare vor fi obiective și nu vor urmări obținerea de beneficii pentru Operator sau pentru un terț, pentru un produs sau serviciu, pentru un element al rețelei, pentru o unitate sau subunitate de afaceri; acest principiu susține principiul cauzalității costurilor prin aceea că alocarea costurilor se va face pe baza unor chei de alocare obiective.
- **principiul consistenței tratamentului contabil**, conform căruia bazele de alocare utilizate de Operator vor fi identice de la un exercitiu financiar la altul. În măsura în

care apar modificări ale principiilor contabile reglementate, ale metodologiei de alocare a costurilor sau ale politicilor contabile, de natură să genereze un efect semnificativ asupra informațiilor raportate în Situațiile Financiare Separate curente, situațiile financiare ale anului precedent vor fi retratate în conformitate cu modificările respective. Efectul modificărilor menționate asupra informațiilor raportate în Situațiile Financiare Separate este considerat a fi semnificativ dacă omisiunea prezentării sau prezentarea eronată a acestor modificări ar putea să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza Situațiilor Financiare Separate; și

- **principiul transparenței**, conform căruia principiile, politicile contabile și metodologia de alocare a costurilor vor fi transparente. Publicarea Situațiilor Financiare Separate și a descrierii sistemului de evidență contabilă separată trebuie să asigure respectarea acestui principiu.

În măsura în care există o contradicție între cerințele unuia sau tuturor principiilor menționate anterior, principiile urmează să fie aplicate în aceeași ordine în care sunt prezentate în acest document.

Modalitatea de alocare a costurilor, veniturilor și a capitalului angajat va respecta principiile contabile reglementate descrise mai sus, precum și principiul pragului de semnificație. Acest principiu ia în calcul impactul alocării unei valori asupra valorilor cumulate la nivelul unei unități de afaceri. Mai precis, alocarea unui cost specific va avea un impact semnificativ asupra costului total al unei unități de afaceri dacă omisiunea prezentării sau prezentarea eronată a acestuia ar putea să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza situațiilor financiare separate. Mai mult, pragul de semnificație este considerat a fi depășit dacă intervin modificări semnificative în principiile contabile reglementate, în metodologiile de alocare a costurilor, în politicile contabile sau în valoarea costului mediu ponderat al capitalului, de natură să genereze un efect semnificativ asupra soldurilor curente ale situațiilor financiare separate. Dacă rezultatele obținute în urma alocării nu au un efect semnificativ asupra costului total al unității pe care s-a făcut alocarea (componente de cost, servicii, unități sau subunități de afaceri), se renunță la utilizarea alocării pe aceste baze specifice.

3 Unități de afaceri

În conformitate cu Decizia, situațiile financiare separate sunt întocmite pentru următoarele unități de afaceri și, după caz, subunități din cadrul respectivelor unități de afaceri:

Unitate de afaceri	Subunitate de afaceri
Rețea de acces	n/a
Rețea de transport	- Linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps- transport - Alte activități
Vânzare cu amănuntul	n/a
Alte activități	n/a

4 Metode de alocare

4.1 Introducere

Acest document descrie metodologiile folosite în alocarea veniturilor, costurilor, activelor și datoriilor Romtelecom în cadrul unităților de afaceri definite de către ANCOM și, după caz, subunităților de afaceri, și furnizează explicații cu privire la acesta alocare.. Categoriile de costuri și procesele folosite în alocarea acestora sunt descrise în cadrul documentului, indicându-se modalitatea de alocare în modelul de calcul al costurilor pe baza căruia sunt întocmite Situațiile Financiare Separate, de la nivelul Balanței de verificare a Romtelecom până la nivelul unităților de afaceri, a subunităților de afaceri sau a elementelor rețelei. Acesta explică atât sistemele folosite la întocmirea Situațiilor Financiare Separate, cât și metodologiile utilizate în acele sisteme.

Scopul evidenței contabile separate este furnizarea unei analize a informațiilor derivate din înregistrările financiare, pentru a reflecta cât mai fidel cu putință performanța segmentelor unei unități de afaceri, ca și cum acestea funcționează ca unități separate. Este necesar ca operatorii concurenți să fie convinși că Romtelecom nu face discriminări nejustificate între propriile activități de vânzare cu amănuntul și cele ale operatorilor concurenți, sau între un concurent și altul, în cazul furnizării de servicii similare mai multor operatori. Obiectivul evidenței contabile separate este acela de a furniza informații în scopul confirmării faptului că tarifele sunt bazate pe costuri, transparente și nediscriminatorii. Aceasta determină dezvoltarea unui mediu competitiv în diferite modalități, incluzând:

- publicarea de conturi care sunt transparente, care permite celorlalți operatori să înțeleagă cum veniturile se raportează la costuri; și
- publicarea situațiilor de costuri detaliate, care arată costul mediu al produselor și serviciilor furnizate de un operator desemnat ca având putere semnificativă (SMP), va putea contribui la demonstrarea absenței subvențiilor cu caracter anti-concurențial.

Trăsătura fundamentală a acestei abordări a alocării o constituie principiul cauzalității. Fiecare element de venit, cost și capital angajat înregistrat în conturile Romtelecom este alocat activităților și elementelor rețelei, care alcătuiesc unitățile de afaceri separate, definite de metodologia de elaborare a Situațiilor Financiare Separate.

Metodologiile de alocare sunt revizuite și actualizate în mod regulat pentru a reflecta, de exemplu, evoluția tehnologiilor, în timp ce bazele alocării, reprezentând aplicarea practică a acestor metode la valorile reale, sunt actualizate cel puțin anual.

4.2 Unități de afaceri

Conform evidenței contabile separate, sunt întocmite situații financiare care prezintă veniturile, costurile și capitalul angajat ale Romtelecom distribuite între următoarele unități de afaceri:

4.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” furnizează unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” legăturile între clienții Romtelecom și servicii de acces necondiționat la bucla locală celorlalți operatori. Unitatea de afaceri „rețea de acces” obține venituri atât de la unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sub forma unei decontări interne, cât și direct de la ceilalți operatori.

Decontările interne sunt echivalente tarifelor percepute celorlalți operatori pentru furnizarea pe piața de gros a serviciilor reglementate sau transferurilor la cost acolo unde nu exista servicii echivalente pe piața de gros.

4.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea destinate să răspundă diverselor cerințe, atât ale operatorilor, cât și ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, prin intermediul decontărilor interne. Decontările interne sunt echivalente tarifelor percepute celorlalți operatori pentru furnizarea pe piața de gros a serviciilor reglementate conform ORI sau transferurilor la cost acolo unde nu exista servicii echivalente pe piața de gros.

4.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” cuprinde toate activitățile care implică furnizarea de servicii de comunicații electronice către utilizatorii finali. Serviciile incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apeluri telefonice, telefoanele publice cu plată, serviciul de informații privind abonații, precum și accesul special la Internet, serviciile cu valoare adăugată, serviciile de telefonie mobilă și internet CDMA și furnizarea serviciilor TV și servicii de date (servicii și echipamente: set top box-uri, antene satelit, smart card-uri și modemuri).

4.2.4 Alte activități

Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipament, facturarea terțelor părți și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

4.3 Modelul Romtelecom de calcul al costurilor

4.3.1 Introducere

La întocmirea Situațiilor Financiare Separate, Romtelecom utilizează modelul Costurilor Complet Alocate. În continuarea acestui document, acest model de calcul va fi denumit „FAC”. Această secțiune se dorește a fi o prezentare generală a structurii modelului și a programului informatic SAS utilizat.

4.3.2 Conceptul modelului

Modelul SAS calculează costul total al produselor specificate prin alocarea costurilor de la sursele de cost către produsele comerciale. Modelul folosește ca intrări informații financiare din Balanța de verificare și, urmând o serie de etape, pe baza datelor operaționale și tehnice, alocă costurile, veniturile, activele și datoriile curente către produsele comerciale oferite pe piața de gros și piața de vânzare cu amănuntul.

4.3.3 Parametrii-cheie

În modelul de calcul al costurilor serviciilor utilizând SAS sunt cuprinși o serie de parametri - cheie:

- Entități;
- Elemente generatoare de cost;
- Scenarii;
- Atribute;
- Valori; și
- Relații.

Urmează o scurtă descriere a fiecăruia dintre aceștia.

Entități

Entitatea este unitatea de baza în care se colectează (entitatea-destinație) sau din care se distribuie mai departe (entitate-sursă) sumele în procesul de alocare. Sursele de cost, activitățile, elementele de rețea, subansamblurile de rețea și produsele comerciale sunt definite ca entități în serviciul de calcul al costurilor. Aceste entități dau structură modelului și permit efectuarea alocărilor (alocările se fac numai de la și către entități). Entitățile pot fi grupate în tipuri/ categorii clar definite. Aceste tipuri/categorii sau „niveluri ale entităților” sunt:

- Obiecte de cost (cheltuieli, venituri și conturi de bilanț);
- Departamente;
- Activități;
- Entități suport rețea
- Echipamente de rețea;
- Elemente de rețea; și
- Produse și servicii;

Procesul de alocare se realizează în 6 etape. Astfel entităților li se atribuie un stadiu de la A la F, A reprezentând intrările de informații la nivel de bilanță de verificare, iar F produsele finale. În plus fiecărei entități i se atribuie un nivel cu numere cuprinse între 000 și 999. Obiectele de cost (intrările de date) sunt identificate cu numere între 000-030. Toate celelalte entități se situează între 030-999.

Elemente generatoare de cost

Elementele generatoare de cost reprezintă chei de alocare asociate costurilor, veniturilor sau valorilor capitalului angajat pentru a permite repartizarea acestora către entitățile de la alte nivele în vederea alocării lor către unitatea sau sub-unitatea de afaceri corespunzătoare. De exemplu, pentru alocarea cheltuielii cu salariile, elementul generator de cost este numărul de ore lucrate. Pe baza acestora, cheltuielile cu salariile se alocă pe activitățile departamentelor.

Scenarii

Scenariile reprezintă o metodă logică pe baza căreia se alocă costurile, veniturile și capitalul angajat. Conform fiecărui scenariu, alocarea sumelor din entitățile-sursă va folosi ca și bază de alocare costurile de un anumit tip deja acumulate în etapele anterioare în entitățile-destinație. Costurile care vor fi considerate în calculul unui anumit scenariu sunt definite în fișierele input.

În programul SAS au fost definite scenariile în funcție de baza pe care se dorește să se facă alocarea. De exemplu, o alocare a valorii unei anumite entități-sursă pe baza costurilor cu salariile va fi calculată prin crearea unui scenariu „Salarii”. Conform acestui scenariu,

entitățile-destinație vor primi o pondere din entitatea-sursă egală cu ponderea în care acestea au colectat costuri cu salarii din pașii anteriori de alocare.

Attribute

Definirea și raportarea categoriilor de cost, venituri și capital angajat, pe servicii, elemente de rețea sau unități de afaceri se realizează în SAS utilizând atributele. Atributele sunt asociate entităților și implicit tuturor costurilor, veniturilor sau capitalului angajat atribuit sau alocat fiecărei entități.

Valori

Valoarea este cantitatea dintr-un element asociată unei entități. De exemplu (ne-bazat pe informații reale), cheltuielile cu personalul (element de cost) în cadrul activității de marketing (entitatea) sunt de 50 mii RON (valoare).

Relații

Relațiile sunt legături între entitățile care transmit și cele care recepționează. Costurile, veniturile și valorile aferente capitalului angajat sunt alocate în etape secvențiale (de la A la F) - sursele de cost sunt punctul de plecare (nivelul 000-030), iar produsele comerciale reprezintă punctul final (nivelul 940-999). Nivelurile entităților au poziții generale în etapele de alocare, dar pot ocupa o varietate de niveluri în etapele secvențiale. SAS ignoră natura secvențială a alocărilor, calculând elementele generatoare de cost folosind sumele alocate tuturor entităților din cadrul modelului și nu numai cele alocate în cadrul nivelurilor inferioare.

4.3.4 Definițiile entităților

Obiecte de cost (Cheltuieli, Venituri și Capital angajat)

Aceste entități reprezintă începutul modelului. Acestea sunt modelate pe baza codurilor conturilor din Balanța de verificare și din Registrul de Mijloace fixe pentru cheltuieli de exploatare, venituri și capital angajat. Alocarea acestora este prezentată în:

- Venituri: Secțiunea 4.5
- Cheltuieli de exploatare: Secțiunea 4.6
- Capital angajat: Secțiunea 4.7

Departamente

Structura organizațională a Romtelecom este formată din departamente. În cadrul modelului de calcul al costurilor, entitățile care au la bază această structură organizațională acționează ca alocări intermediare în alocarea acestor costuri. Alocarea lor este prezentată în Secțiunea 4.10.

Activități

Activitățile includ activități de suport, activități de rețea, activități de vânzare cu amănuntul și activități generale. Alocarea activităților de suport este cuprinsă în Secțiunea 4.8, iar activitățile de rețea, în Secțiunea 4.11.

Entități suport rețea

Pentru modelul de calcul al costurilor serviciilor, au fost identificate o serie de centre de alocare a costurilor privind clădirile sau spațiul fizic ocupat, pentru a asista în alocarea activelor - clădiri către alte entități. Etapele alocării acestora sunt prezentate în Secțiunea 4.9.

Entități de suport rețea similare există pentru echipamente informatice, și sunt atribuite departamentului/activității pe baza utilizării acestora.

Instalații de rețea

Instalațiile de rețea reprezintă activele rețelei Romtelecom conform planului de conturi. Acestea sunt denumite subansamble, deoarece trebuie dezagregate, combinate cu alte subansamble sau ambele, pentru a forma elemente de rețea. Alocarea subansamblelor de rețea este prezentată în Secțiunea 4.12.

Elemente de rețea

Elementele de rețea sunt alcătuite din instalații de rețea și sunt folosite în furnizarea de servicii de rețea de către rețeaua de transport și acces către unitatea de afaceri de vânzare cu amănuntul a Romtelecom și către alți operatori. Pentru calculul costurilor serviciilor un set de entități tehnice a fost creat cu sprijinul departamentelor tehnice. Alocarea elementelor de rețea este prezentată în Secțiunile 4.12 și 4.15.

4.4 Metodologii de alocare

4.4.1 Prezentare generală

Următoarele secțiuni evidențiază etapele de alocare stabilite prin metodologia privind realizarea evidenței contabile separate, în scopul întocmirii Situațiilor Financiare Separate, pe baza modelului de calcul al costurilor al Romtelecom descris anterior. Începând cu alocările din conturile balanței de verificare, etapele de alocare transferă costurile, veniturile și capitalul angajat ale Romtelecom către unitățile sale de afaceri separate și serviciile componente ale acestora.

În linii mari, abordarea Romtelecom cu privire la alocare constă în identificarea soldurilor veniturilor și costurilor, care pot fi atribuite direct unităților, subunităților de afaceri, sau elementelor de rețea. Pentru toate soldurile, veniturile și cheltuielile rămase, Romtelecom identifică elementul generator de cost potrivit, și, pe cât posibil, folosește date operaționale și/sau financiare obiective și relevante aceluia element generator de cost pentru a produce baze de alocare.

Această abordare a procesului de alocare a informațiilor financiare către unități, subunități de afaceri și elemente de rețea poate fi rezumată după cum urmează:

- revizuirea fiecărui sold, tip de venit sau cheltuială;
- determinarea elementului generator de cost, de exemplu procesul care generează respectivele solduri, venituri sau costuri;
- utilizarea elementului generator de cost pentru a alocă sau distribui costurile unităților, subunităților sau elementelor de rețea relevante; și

- alocarea veniturilor către unitățile, subunitățile de afaceri sau către rețea.

În determinarea unor elemente generatoare de cost managementul folosește informații tehnice așa cum sunt furnizate de departamentele tehnice și operationale pe baza datelor extrase din sistemele interne operationale și de monitorizare ale Romtelecom la 31 decembrie ale anului pentru care se întocmesc aceste situații financiare.

Metodele generale de alocare a veniturilor și costurilor în cadrul evidenței contabile separate sunt prezentate mai jos.

Alocarea capitalului mediu angajat, care respectă aceleași principii, este de asemenea descrisă pe scurt în continuare.

4.4.2 Venituri

Veniturile sunt înregistrate în evidențele contabile astfel încât, de regulă, este posibilă alocarea lor directă către produse, în cadrul unităților/subunităților de afaceri corespunzătoare.

4.4.3 Cheltuieli de exploatare

Costurile sunt extrase din evidențele contabile. Metodologiile de alocare aplicate, care variază în funcție de natura costurilor și a modului în care acestea sunt înregistrate, sunt prezentate în Secțiunea 4.6.

Cheltuiala cu impozitul pe profit, cheltuiala cu dobanzile, venitul din dobanzi și diferențele de curs valutar (realizate și nerealizate) nu sunt incluse în Situațiile Financiare Separate.

4.4.4 Capital mediu angajat

Capitalul mediu angajat este definit de Romtelecom ca media totalului activelor minus datoriile pe termen scurt minus provizioane, altele decât cele pentru impozit amânat, excluzând impozitul pe profit (și provizioanele pentru taxe), dividendele de plată, provizioanele pe termen lung, precum și datoriile financiare pe termen lung. Media este calculată pe baza valorilor aferente începutului și sfârșitului perioadei ca o medie aritmetică. Alocarea capitalului angajat respectă o procedură similară celei folosite pentru costurile de exploatare.

În privința datoriilor, capitalul mediu angajat raportat exclude din calcul toate soldurile de datorii financiare care au scadența inițială mai lungă de un an, indiferent de clasificarea curentă a bilanțului (inclusiv provizioanele pe termen lung).

4.4.5 Sinteza

Veniturile, costurile și capitalul angajat sunt atribuite, fie direct către unități, subunități sau elemente de rețea, fie urmând o serie de etape de alocare indirectă folosind date financiare și nefinanciare ca bază de alocare, fie prin alocare cheltuielilor generale și administrative prin utilizarea unei baze de alocare generale.

Abordarea alocării de către Romtelecom constă în identificarea elementelor generatoare de cost adecvate pentru fiecare tip de venit, cost sau capital angajat și, pe cât posibil, folosirea datelor operaționale și/sau datelor financiare obiective relevante aceluși element generator de cost, cu scopul de a produce baze de alocare. Unde a fost adecvat, s-au folosit eșantioane de date, alcatuite pe baza principiilor statistice general acceptate.

Bazele alocării sunt actualizate anual, iar metodologiile sunt revizuite periodic pentru a reflecta, de exemplu, dezvoltarea tehnologică.

Metodele de esantionare

Pentru întocmirea situațiilor financiare separate, Romtelecom utilizează o serie de tehnici statistice de esantionare pentru alocarea costurilor, veniturilor și a capitalului angajat.

Studiul de trafic

În vederea alocării costurilor pentru Serviciile Standard (definite la pct.5.3), Romtelecom calculează factorii de utilizare pe baza unui esantion reprezentativ de apeluri pentru toate produsele și serviciile, considerând traficul pentru două luni (octombrie și noiembrie ale anului pentru care se întocmesc situațiile financiare separate). Romtelecom a considerat că o astfel de esantionare este reprezentativă pentru estimarea cât mai exactă a mediei traficului la nivelul întregului an financiar raportat. Prin intermediul celor două luni alese, sunt eliminate distorsiunile de trafic generate de evenimentele speciale din an (Paste, Craciun, etc). Prin urmare, Romtelecom consideră că aceste două luni reflectă structura medie a traficului pe întreg anul financiar raportat.

Informatii privind spatiile fizice Romtelecom

Costurile de exploatare și capitalul angajat aferente clădirilor Romtelecom sunt alocate unui set specific de entități numit „spațiul fizic ocupat”, alocare efectuată pe baza utilizării spațiilor din clădirile Romtelecom. Baza alocării o constituie datele colectate în cadrul departamentului administrativ al Romtelecom cu privire la utilizarea suprafeței fiecărei clădiri. Aceste date sunt colectate la data de 30 Septembrie a anului curent pentru care se realizează situațiile financiare separate. Romtelecom consideră că această dată este semnificativă pentru a evidenția corect valorile medii ponderate a suprafețelor fizice ocupate.

Informatii privind situatia vehiculelor ca element generator de cost

O altă metodă de esantionare este reprezentată de colectarea informațiilor privind vehiculele aparținând entităților departamentale Romtelecom (inclusiv cele preluate în leasing financiar). Colectarea acestor informații se face de trei ori pe an în ianuarie, iunie și decembrie a anului curent ținând cont de tipul de vehicul existent în gestiune (autoutilitară, autoturism, camion/utilaj, remorca, autobuz, barca). Pe baza acestor informații se stabilește o medie anuală a numărului de vehicule utilizat de fiecare entitate departamentală în parte, construindu-se astfel elementul generator de cost pentru alocarea pe departamente a următoarelor tipuri de cheltuieli:

- Cheltuieli cu tarifele de utilizare a rețelei de drumuri naționale din România;
- Taxe asupra mijloacelor de transport deținute de persoane juridice;
- Cheltuieli fond pentru mediu;
- Cheltuieli cu redevențele pentru leasing operational;
- Cheltuieli cu chiriile aferente spațiilor de parcare autovehicule;

- Cheltuieli cu intretinerea, repararea si exploatarea mijloacelor de transport (combustibil, piese de schimb, prime de asigurare, costuri salariale, intretinere si reparatii efectuate de terti);

Ulterior, costurile cumulate la nivelul fiecarui departament se alocă conform activitatilor desfasurate.

Informatii despre echipamentele tehnice din retea – element generator de cost

Procesul de alocare a costurilor echipamentelor de telecomunicatii detinute de Romtelecom se bazează pe sursele de date operaționale și de planificare a rețelei. Astfel, elementele generatoare de cost sunt identificate la nivelul bazelor de date tehnice, constituind elementul generator de cost pentru detalierea cheltuielilor echipamentelor de retea. Metoda de esantionare consta in determinarea acestui element generator de cost ca medie a valorilor de inceput si, respectiv, de sfarsit de an de raportare. Spre exemplificare, unul din elementele generatoare de cost pentru echipamentele de comutatie il reprezinta numarul liniilor de abonat. Acest element generator se constituie ca o valoare medie a numarului de linii existente la inceputul anului si, respectiv, numarului de linii de la sfarsitul anului de raportare.

Urmatoarele alocari utilizeaza ca element generator de cost informatiile tehnice:

- Alocarea valorilor cu chiria stalpilor (beton, metalici, lemn) catre unitatile de acces si transport
- Alocarea valorilor cu stalpii din retea de acces catre entitatile de retea de acces primara si secundara
- Alocarea valorilor cu stalpii de retea de transport catre echipamentele de transport ce utilizeaza aceasta infrastruktura;
- Alocare valorilor privind cablul de fibra optica de transport catre echipamentele de transport ce utilizeaza aceasta infrastruktura;
- Alocarea valorilor infrastructurii de canalizatie catre entitatile privind canalizatia de acces, de transport si cea inchiriata catre terti;
- Alocare valorilor aferente canalizatiei de transport catre canalizatia de transport ce contine fibra optica si cea care contine cablu metalic de transport;
- Alocarea valorilor aferente canalizatiei de transport ce contine fibra optica catre echipamentele de transport ce utilizeaza aceasta infrastruktura;
- Alocarea valorilor aferente canalizatiei de transport ce contine cablu metalic de trasport catre echipamentele de transport ce utilizeaza aceasta infrastruktura;
- Alocare valorilor cablului metalic de transport catre echipamentele de transport ce utilizeaza aceasta infrastruktura;
- Alocarea valorilor aferente componentei de abonat (de linie) pentru echipamentele de comutatie catre serviciile aferente;
- Alocarea valorilor aferente energiei electrice si a chiriei pentru porturile de tip STMx catre echipamentele de transport de tip SDH aferente;
- Alocarea valorilor privind echipamentele de transport de tip FDMA, PCM, radioreleu, SDH catre entitatile privind serviciile deservite;

- Alocarea valorilor cu echipamentele DDF și ODF către inelele de tip SDH de tip local, regional și național;
- Alocarea valorilor cu inelele SDH de tip local, regional și național (lungime și punct de conectare) către elementele de rețea ce utilizează această infrastructură;

Prezentarea conținutului subunității de afaceri „Linii închiriate segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la 2 Mbps - transport

Conform principiilor tehnice utilizate de Societate, o linie închiriată aferentă rețelei de transport este alcătuită dintr-o lungime de trunchi și două lungimi de segmente terminale (pentru linii închiriate internaționale există o singură de segment terminal). Principiul utilizat mai sus a determinat prezentarea în mod separat a valorilor de cost și capitalul mediu ponderat aferente lungimilor de segmente terminale față de lungimile de trunchi aferente unei linii închiriate. Modalitatea de împărțire a acestor costuri a avut la bază metoda de echivalare a costurilor unei lungimi de segment terminal furnizat pe piața de gros cu costurile unei lungimi de segment terminal furnizată pe piața de vânzare cu amănuntul. Conform acestui principiu, lungimile de segment terminal au aceleași funcționalități tehnice și sunt utilizate din punct de vedere tehnic în același mod pentru cele două piețe luate în calcul, caz în care costurile aferente pot fi echivalate. Costul trunchiului este determinat prin deducerea costului segmentului terminal astfel determinat din totalul costului liniilor închiriate. În situațiile financiare separate pentru anul 2013 și 2012, costul unitar echivalent unui lungimi de segment terminal furnizat pe piața de gros a fost obținut prin împărțirea costului total la numărul de puncte terminale.

Valorile de cost și capitalul mediu ponderat pentru lungimile de trunchiuri ce formează liniile închiriate aflate la nivelul rețelei de transport sunt prezentate în cadrul subunității de afaceri numită "Alte activități ale rețelei de transport".

În concluzie, costurile și capitalul mediu angajat pentru liniile închiriate la nivelul rețelei de transport au fost detaliate și prezentate separat în funcție de lungimile de trunchi și lungimile de segment terminal aferente.

4.5 Venituri

4.5.1 Prezentare generală

Cifra de afaceri este alcătuită din valoarea serviciilor furnizate și a vânzărilor de echipamente. De regulă, cifra de afaceri poate fi analizată pentru fiecare serviciu în mod direct din registrele contabile. Cifra de afaceri rezultă din apeluri, închirieri de linii, taxe de conectare, vânzări de echipamente și alte activități.

4.5.2 Unitatea de afaceri „rețea de acces”

Venitul rezultat din furnizarea de servicii către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” este calculat în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele contabile financiare ale Romtelecom, pe baza tarifelor de decontări interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile de acces sunt furnizate altor operatori. Veniturile primite de la alți operatori pentru serviciile de acces vor fi identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri. Aceste venituri includ și veniturile

aferente furnizării accesului la bucla locală, sau, acolo unde nu există asemenea echivalente, pe baza costului complet alocat al activității relevante (inclusiv rentabilitatea capitalului utilizat).

4.5.3 Unitatea de afaceri „rețea de transport”

Veniturile rezultă din furnizarea de servicii de rețea către alți operatori și către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile primite de la alți operatori pentru servicii de rețea de transport sunt identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri. Aceste venituri includ și veniturile din furnizarea serviciilor de linii închiriate pe piața de gros, precum și venituri din interconectare, incluzând tariful de stabilire a punctului de interconectare și tarifele de interconectare dependente de volumul traficului.

Veniturile rezultate din furnizarea de servicii către unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități” sunt calculate în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele financiar contabile ale Romtelecom, pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor de decontări interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sunt furnizate altor operatori, sau, acolo unde nu există asemenea echivalente, pe baza costului complet alocat al activității relevante (inclusiv rentabilitatea capitalului utilizat).

4.5.4 Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”

Serviciile care pot fi incluse în conturile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt definite în capitolul 1. În general, venitul aferent acestor servicii este identificat separat în Balanța de verificare și poate fi alocat direct unității/subunității de afaceri.

4.5.5 Unitatea de afaceri „alte activități”

Această unitate de afaceri va include venitul aferent unor activități cum ar fi producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea echipamentelor, precum și altor activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice. Totodată această unitate de afaceri conține veniturile din servicii inginerie/consultanță, altele decât cele din interconectare, precum și veniturile din chirii sau vânzări de spații. În general, aceste venituri pot fi identificate separat în Balanța de verificare și, ca atare, pot fi alocate direct unității de afaceri „alte activități”.

4.6 Cheltuieli de exploatare

Sistemul financiar-contabil al Romtelecom a fost proiectat și realizat astfel încât să poată furniza informații detaliate cu privire la fiecare cont de cheltuieli de exploatare din cadrul planului de conturi.

Fiecare cod de cont poate cuprinde următoarele informații detaliate în sistemul financiar-contabil prin intermediul codurilor de ‘segment’:

- departamentul căruia îi aparține cheltuiala;
- echipamentele de rețea la care se referă cheltuiala;
- activitatea care generează cheltuiala;
- produsul sau serviciile pentru care se face cheltuiala; și
- clientul pentru care se face cheltuiala.

În consecință, majoritatea cheltuielilor de exploatare sunt alocate direct către departamente, echipamente de rețea, activități sau servicii.

Conturile în care se contabilizează costurile aferente salariilor din sistemul financiar al Romtelecom conțin informații referitoare la departamente și la activitățile desfășurate de către angajații Romtelecom. Informațiile referitoare la activități sunt luate din sistemul de pontaj al Romtelecom, care înregistrează orele lucrate de angajații săi, în funcție de un set predefinit de activități. Ca urmare, toate costurile aferente salariilor sunt alocate în mod efectiv direct către activități.

Aceste activități pot fi:

- operarea și întreținerea unor echipamente de rețea specifice;
- activități suport (de exemplu întreținerea clădirilor, vehiculelor, etc.);
- activități specifice unităților de afaceri (de exemplu costuri specifice vânzării cu amănuntul, facturarea interconectării, etc.); și
- activități generale ale societății (finanțe, etc.).

O sinteză a conceptelor cheie și a metodelor de alocare a costurilor în Situațiile Financiare Separate este inclusă în tabelul de mai jos. Detalii suplimentare în legătură cu categoriile relevante de cost sunt incluse în Secțiunile de la 4.8 la 4.16 de mai jos.

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Amortizarea activelor imobilizate	Amortizare	Amortizarea respectă modalitatea de alocare definită pentru echipamentul pentru care s-a calculat. Ulterior, valorile generate de echipamentul în cauză se alocă pe produsele și serviciile furnizate de Romtelecom.	Toate unitățile de afaceri
Achiziția și instalarea echipamentelor	Costuri cu salariile	Costurile salariale se alocă în mod direct, pe departamente pe baza înregistrărilor contabile, iar ulterior pe activități (definite la nivelul fiecărui departament în parte) în funcție de numărul de ore lucrate de angajați pe parcursul întregului an. Ulterior, activitățile sunt alocate produselor și serviciilor furnizate de Romtelecom.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
	Costuri de instalare, contractare și întreținere	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente instalate, întreținute etc.	rețeaua de transport, rețeaua de acces

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Costuri cu întreținerea și reparația echipamentelor	Costuri cu salariile	Costurile salariale se alocă în mod direct, pe departamente pe baza înregistrărilor contabile, iar ulterior pe activități (definite la nivelul fiecărui departament în parte) în funcție de numărul de ore lucrate de angajați pe parcursul întregului an. Ulterior, activitățile sunt alocate produselor și serviciilor furnizate de Romtelecom.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
	Alte costuri	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente/activități aferente, acolo unde este posibil.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu planificarea și dezvoltarea rețelei	Costuri cu salariile și costuri externe	Costurile salariale se alocă în mod direct, pe departamente pe baza înregistrărilor contabile, iar ulterior pe activități (definite la nivelul fiecărui departament în parte) în funcție de numărul de ore lucrate de angajați pe parcursul întregului an. Ulterior, activitățile sunt alocate direct pe elementele rețelei/activitățile relevante utilizând costul total. Costurile cu planificarea echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de comutare și costurile generale de planificare a rețelei sunt alocate tuturor elementelor rețelei de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu managementul rețelei	Costuri cu salariile și costuri externe	Costurile salariale se alocă în mod direct, pe departamente pe baza înregistrărilor contabile, iar ulterior pe activități (definite la nivelul fiecărui departament în parte) în funcție de numărul de ore lucrate de angajați pe parcursul întregului an. Ulterior, activitățile sunt alocate pe elementele rețelei/activitățile relevante utilizând costul total. Costurile de management ale transmisiei sunt alocate către elemente de transmisiuni iar cheltuielile generale cu managementul rețelei sunt alocate tuturor elementelor de rețea de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
	Alte costuri	Pe elementele rețelei/alte echipamente al caror management este realizat, acolo unde este posibil.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri de vânzare și marketing	Costuri cu salariile	Costurile salariale se alocă în mod direct, pe departamente pe baza înregistrărilor contabile, iar ulterior pe activități (definite la nivelul fiecărui departament în parte) în funcție de numărul de ore lucrate de angajați pe parcursul întregului an. Ulterior, activitățile sunt alocate produselor și serviciilor furnizate de Romtelecom.	vânzarea cu amănuntul
	Costuri cu vânzarea echipamentelor pentru serviciile de acces la internet și TV	Direct, în cadrul altor activități.	vânzarea cu amănuntul
	Costuri cu vânzarea echipamentelor pentru serviciile de voce	Direct, în cadrul altor activități.	Alte activități
	Publicitate, promoții, cercetări de piață, comisioane distribuitori, alte costuri	Direct pe produse și servicii unde este posibil. În alte situații, costul total cumulat la nivelul activităților de vânzare și marketing se alocă către serviciile vânzării cu amănuntul pe baza venitului realizat de acestea.	vânzarea cu amănuntul
Costuri de facturare și încasare	Costuri cu salariile	Costurile cu salariile personalului implicat în activități de facturare și încasare se alocă pe toate produsele și serviciile furnizate de Romtelecom în funcție de venitul pe care acestea îl generează.	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces
	Alte costuri de facturare (inclusiv încasări, facturi restante, software și hardware cu rol de facturare)	Alte costuri de facturare se alocă pe toate produsele și serviciile furnizate de Romtelecom în funcție de venitul pe care acestea îl generează.	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces
Costuri cu serviciile furnizate de alți operatori	Plăți externe pentru traficul internațional originat în rețeaua proprie	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
	Plăți decurgând din acorduri de interconectare	Direct pe produse și servicii pe baza volumul înregistrat pe parcursul anului sau pe baza studiului de trafic	rețeaua de transport
Costuri auxiliare generale	Costurile cu funcționarea Departamentului de Resurse Umane	Costurile vor fi alocate activităților în același mod ca și salariile personalului Departamentului de Resurse Umane. Ulterior, aceste activități sunt alocate către toate componentele unităților de afaceri utilizând costul total ca element generator de cost.	Toate
	Costuri cu funcționarea Departamentului Financiar-contabil și alte costuri auxiliare asimilate acestora	Dacă există o legătură specifică cu un produs, serviciu sau unitate de afaceri, alocarea se va realiza în mod corespunzător. Costurile auxiliare generale care sunt neatribuibile sunt alocate pe baza costului total	Toate
	Costuri cu clădirile și chiriile	Costurile sunt alocate în același mod ca și terenurile și clădirile.	Toate
	Costuri cu IT	Costurile sunt alocate activităților în proporția cheltuielilor cu personalul alocate pe aceste activități	Toate
Costuri auxiliare ale rețelei	Costurile cu asigurarea funcțiilor de achiziție, instalare și întreținere a echipamentelor	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente sau servicii, acolo unde este posibil.	Toate
Costuri cu serviciile de operator	Servicii de preluare a comenzilor, deranjamentelor, cost control etc.	Direct pe elementul de rețea/activități desfășurate, acolo unde este posibil. Costurile cu personalul care îndeplinește sarcini legate de mai multe servicii de relații cu clienții vor fi alocate pe elementele de rețea/activități corespunzătoare, în funcție de timpul de lucru consumat pentru îndeplinirea fiecărei sarcini.	Toate
Costuri cu logistica	Acoperă activitățile de achiziții, distribuție, depozitare și logistică	Urmează tratamentul adoptat pentru cheltuielile cu materialele, asociate activității de logistică.	Toate

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Costuri generale și administrative	Costuri cu personalul administrativ și de conducere	Alocate pe toate componentele unităților de afaceri pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU).	Toate

4.7 Capital mediu angajat

4.7.1 Prezentare generală

Definiția capitalului mediu angajat în scopul întocmirii evidenței contabile separate se găsește la secțiunea 4.4.4. Alocarea capitalului mediu angajat urmează o procedură similară celei pentru costuri de exploatare. Pentru unele elemente, cum ar fi majoritatea debitorilor comerciali, cifra de afaceri este mai potrivită pentru elementul generator de cost decât cheltuielile.

4.7.2 Mijloace fixe

Registrul de mijloace fixe cuprinde un nivel semnificativ de informații privind mijloacele fixe ale Romtelecom. Toate activele pot fi identificate cu ușurință și sunt alocate fie entităților de suport, fie entităților aferente echipamentelor de rețea, în vederea unei alocări ulterioare (vezi în continuare secțiunea 4.8).

4.7.3 Stocuri

În sistemul financiar-contabil al Romtelecom, conturile de stocuri din Balanța de verificare se referă la conturi echivalente de cheltuieli de exploatare și sunt, în consecință, alocate în același mod ca și conturile de cheltuieli de exploatare. Stocurile referitoare la activele în curs de construcție sunt alocate în funcție de valoarea contabilă a acestor active.

4.7.4 Debitori

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, debitorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Debitori comerciali: alocați direct către unități și subunități de afaceri pe baza cifrei de afaceri relevante;
- Debitorii și creditorii din vânzarea pe piața de gros sunt atribuiți rețelelor de transport și, respectiv de acces;
- Debitori aferenți facturilor de întocmit sunt alocate direct unităților și subunităților de afaceri pe baza activității relevante;
- Alți debitori și cheltuielile înregistrate în avans sunt alocate unităților și subunităților de afaceri pe baza adecvată tipului de debitor respectiv.

4.7.5 Lichidități în casă și la bănci

Soldurile de numerar sunt alocate pe baza unui procent semnificativ de costuri de exploatare aferente fiecărei unități și/sau subunități de afaceri pe perioada respectivă, cu excepția plăților către alți operatori. Acest procent variază în mod anual fiind generat de totalul costurilor de exploatare acumulate la nivelul unităților de afaceri. Soldurile de numerar se alocă, într-un pas intermediar, la nivelul activităților din unitatea de vânzare cu amănuntul și elementelor de rețea, ulterior alocându-se pe toate unitățile și/sau subunitățile de afaceri.

4.7.6 Creditorii

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, creditorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Creditorii comerciali sunt alocați unităților și subunităților de afaceri relevante pe baza cheltuielilor de exploatare, cu excepția salariilor și a plăților internaționale;
- Creditorii de imobilizări sunt alocați entităților relevante pe baza valorilor activelor medii aferente perioadei. Creditele pe termen lung acordate de furnizori pentru achiziționarea imobilizărilor au fost excluse din calculul capitalului mediu angajat întrucât reprezintă o sursă de finanțare a acestuia;
- Datoriile legate de salarii sunt alocate activităților în același mod ca și cheltuielile asociate salariilor;
- Alți creditorii sunt alocați entității relevante pe baze adecvate tipului de creditor respectiv. Creditorii și veniturile în avans pe termen lung se prezintă în cadrul creditorilor pe termen scurt (reprezentând alte solduri decât cele de natură financiară).

4.7.7 Provizioane

Provizioanele sunt fie alocate direct entității corespunzătoare (activitate, element de rețea sau echipamente auxiliare), fie alocate în funcție de baze relevante costului respectiv. Conturile principale, cu bazele de alocare aferente, sunt următoarele:

- Costuri de restructurare, atribuite pe baza costurilor salariale la nivelul fiecărui departament;
- Deprecierea activelor, ce urmează tratamentului activelor provizionate;
- Costurile aferente provizionului pentru beneficii la pensionare, atribuite pe baza costurilor salariale la nivelul fiecărui departament;
- Provizionul pentru beneficii la pensionare a fost exclus din calculul capitalului mediu angajat întrucât reprezintă un provizion pe termen lung;
- Provizioanele pentru taxe sunt excluse din calculul capitalului mediu angajat.

Costurile și capitalul angajat aferent provizioanelor calculate pentru deprecierea stocurilor sunt alocate pe elementele de rețea aflate în curs de construcție. Acolo unde acest lucru nu este posibil aceste valori aferente stocurilor se alocă pe activitățile desfășurate de departamentele Romtelecom în funcție de costurile de consumabile deja acumulate pe aceste activități.

4.8 Alocarea valorilor legate de activele si activitatile auxiliare

Valorile legate de activele și activitățile auxiliare se referă în principal la costurile de întreținere și exploatare și la capitalul angajat aferente echipamentelor informatice, vehiculelor, clădirilor, telefoanelor mobile și programelor informatice ale Romtelecom.

Acestea sunt alocate în modul următor:

- Echipele informatice, telefoane mobile și vehicule: sunt alocate către departamente/activități pe baza datelor administrative ale Romtelecom folosind ca element generator de cost utilizarea/propietatea asupra acestor active;
- Programe informatice: alocate în funcție de natura activului respectiv. Programele informatice aferente rețelei sau platformei și costurile de licență sunt alocate echipamentelor de rețea relevante. Programele informatice de birou și costurile de licență sunt atribuite departamentelor, pe baza aceleiași alocări ca și în cazul echipamentelor informatice (punctul anterior). Programe informatice de facturare și alte programe specifice sunt alocate activității relevante (de ex. facturare vânzare cu amănuntul);
- Clădiri: spațiile fizice (clădirile) deținute de Romtelecom au diverse modalități și grade de utilizare de la cele integral folosite pentru nevoile proprii, la cele parțial/total goale sau cele parțial /integral închiriate. În situațiile financiare IFRS, Romtelecom clasifică aceste spații ca imobilizări corporale sau ca investiții imobiliare urmărind politica contabilă IFRS. Pentru scopul Situațiilor Financiare Separate, Romtelecom clasifică toate suprafețele deținute în două categorii: suprafețe închiriate și restul suprafețelor. Ponderele celor două categorii în total suprafețe este folosită în alocarea valorii nete a acestor spații, a cheltuielilor cu amortizarea și eventuale deprecieri, precum și a diverselor altor costuri legate de spații (costuri de întreținere, impozite pe clădiri, asigurări, etc). Astfel, ponderea suprafețelor închiriate alocă valorile menționate mai sus către unitatea de afaceri „Alte activități”, în timp ce ponderea celorlalte suprafețe, utilizate pentru nevoi proprii sau goale, este folosită pentru alocarea acestor valori către toate unitățile de afaceri după cum este descris mai jos.
- Toate costurile de exploatare și capitalul angajat aferente clădirilor Romtelecom sunt alocate unui set specific de entități „spațiul fizic ocupat”, pe baza utilizării spațiilor aferente clădirilor Romtelecom. Entitățile de ‘spațiu fizic ocupat’ cuprind entități aferente departamentelor (de exemplu finanțe), entități specifice echipamentelor de rețea (de exemplu spațiu destinat comutatoarelor digitale locale), entități specifice activităților (de exemplu depozitare). Baza alocării o constituie datele colectate în cadrul funcționării de control administrativ al Romtelecom cu privire la utilizarea suprafeței fiecărei clădiri. Aceste date sunt colectate la data de 30 septembrie a anului curent pentru care se realizează situațiile financiare separate. Romtelecom consideră ca această dată este semnificativă pentru a evidenția corect valorile medii ponderate ale suprafețelor fizice ocupate.

4.9 Alocarea entității „spațiu fizic ocupat”

După cum s-a arătat în secțiunea anterioară, costurile cu clădirile Romtelecom (atât cele de exploatare, cât și capitalul angajat) sunt alocate unui set de entități de ‘spațiu fizic ocupat’. Aceste entități sunt, la rândul lor, alocate mai departe în modul următor:

- cele aferente departamentelor sunt alocate entității-departament echivalente;
- cele aferente echipamentelor de rețea sunt alocate direct entității de echipament de rețea relevante;
- cele aferente unei activități specifice sunt alocate direct entității-activitate relevante;
- spațiile tehnice neutilizate sunt considerate cheltuieli generale ale echipamentelor aferente rețelei de transport;
- spațiile neutilizate din clădiri sunt considerate cheltuieli generale ale societății.

4.10 Alocarea costurilor departamentale

Toate costurile de exploatare și capitalul angajat care au fost alocate entităților departamentale sunt ulterior alocate tuturor entităților-activitate pe baza numărului total de ore înregistrat pe activitate de angajații fiecărui departament. Informațiile legate de numărul de ore sunt înregistrate în sistemul Romtelecom de plată a salariilor, provenind din sistemul de pontaj utilizat de angajații Romtelecom, și sunt încărcate în modelul de calcul al costurilor pentru această etapă de alocare.

4.11 Alocarea activităților tehnice

Aceste activități tehnice includ toate activitățile de operare și întreținere legate de echipamentele de rețea. Majoritatea activităților de acest tip sunt alocate pe o bază de 1:1 către entitatea-echipament de rețea corespunzătoare. O parte dintre aceste activități se referă la un grup de entități-echipamente de rețea corelate. Aceste activități au fost alocate entităților-instalații individuale, pe baza unui element generator de cost de tip tehnic adecvat, cum ar fi capacitatea, cantitatea de echipament, etc.

4.12 Alocarea valorilor legate de echipamentele de rețea

4.12.1 Prezentare generală

Procesul de alocare a costurilor echipamentelor de rețea aparținând rețelei de acces și de transport către elementele de rețea, se bazează pe sursele de date operaționale și de planificare a rețelei, precum și pe expertiza inginerilor Romtelecom și a furnizorilor de echipamente.

Împreună, elementele rețelei alcătuiesc toate costurile și capitalul angajat ale unităților de afaceri separate „rețea de transport” și „rețea de acces”. Alocările principale ale echipamentelor de rețea sunt prezentate pe larg în continuare.

4.12.2 Echipament de comutare

Principalele elemente generatoare de cost pentru echipamentele de comutare sunt liniile și traficul (numărul de minute de utilizare).

Costurile echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de rețea corespunzătoare pe baza unui studiu tehnic detaliat, realizat în vederea analizării funcționalității acestui echipament. Pe baza acestui studiu este identificată alocarea costurilor totale de comutare între unitatea de afaceri “rețea de acces” și unitatea de afaceri “rețea de transport”. Echipamentul specific inclus în acest studiu este format din porturile de abonat, porturile de

conectare, echipamente specifice de comutare, programele informatice aferente și alte echipamente auxiliare de comutare.

Cheltuielile aferente comutării sunt asociate principalelor elemente generatoare de cost, după cum urmează:

- Linii – costurile asociate echipamentelor care au funcția de a furniza accesul la rețea;
- Trafic – costurile asociate echipamentelor care au funcția de a stabili și a menține deschisă o cale completă pentru transmiterea apelurilor în cadrul rețelei.

Această analiză este efectuată pentru toate tipurile de echipamente de comutare.

4.12.3 Echipamentele de transmisiuni

Echipamentele de transmisiuni oferă următoarele tipuri de legături:

- legături între echipamente acces/ locația clientului și locațiile centralele telefonice;
- legături între concentratoare și centralele telefonice;
- legături între centralele telefonice.

Echipamentul de transmisiuni pentru aceste legături este înregistrat de Romtelecom pe tipuri de elemente de rețea (de exemplu STM1). Pe baza informațiilor tehnice din registrul de mijloace fixe, echipamentul de transmisiuni este evidențiat separat în funcție de locația în rețea (exemplu inelul de transmisiuni). Odată ce s-a făcut această evidențiere separată, capacitatea fiecărui tip de echipament se alocă pe baza capacității de transmisie utilizate între următoarele elemente de rețea:

- utilizarea PSTN împărțită pe legături de transmisiuni (de exemplu comutator local (Lx) către comutator tranzit (Tx));
- utilizarea liniilor închiriate;
- utilizarea rețelei pentru serviciile de date;
- alte utilizări după funcție.

La baza acestei alocări se află un studiu al capacității de transmisie efectuat de departamentele tehnice ale Romtelecom.

Cablurile din fibră optică folosite la conectarea legăturilor de transmisiuni sunt analizate într-o manieră similară. Elementul generator de cost folosit la alocare este lungimea în kilometri a cablului asociat cu inelele identificate în cadrul ierarhiei rețelei Romtelecom. În continuare, alocarea fiecărui nivel al ierarhiei se face pe baza capacității echipamentelor de transmisiuni.

Există, în consecință, două tipuri de elemente de rețea pentru echipamentele de transmisiuni:

- Legăturile de transmisiuni dependente de capacitate (capacitatea echipamentului SDH sau DWDM) și
- Legăturile de transmisiuni dependente de lungime (kilometri de cablu din fibră optică).

4.12.4 Rețeaua de cabluri de acces subterane

Cablurile subterane din cupru asigură conectarea de la nivelul centralei până la ultimul punct de distribuție al rețelei de acces. Aceste cabluri sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe al Romtelecom drept cabluri subterane din cupru. Cablurile sunt folosite la transportul serviciilor de acces local, cum ar fi PSTN și ISDN, precum și al unor servicii cum ar fi circuitele private care necesită căi speciale. Principalul factor de cost este numărul de perechi de cablu.

4.12.5 Rețeaua de conducte

Rețeaua de conducte furnizează căile fizice subterane descrise în secțiunea anterioară 4.12.4. Rețeaua este folosită atât la transportul serviciilor de acces local cum sunt PSTN, ISDN și al circuitelor private care necesită căi dedicate, cât și al legăturilor de transmisiuni. Principalele elemente generatoare de cost pentru conducte sunt numărul total de kilometri de conductă și kilometri tub, informații provenite de la departamentele tehnice ale Romtelecom și actualizate la sfârșitul fiecărui an calendaristic.

Procesul de alocare a costurilor conductei între unitățile de afaceri „rețea de transport” și „rețea de acces” se face pe baza unei verificări analitice a datelor referitoare la mijloacele fixe conducte din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

Costurile, veniturile și capitalul angajat aferente conductelor Romtelecom se alocă în mod corespunzător cablurilor gazduite de conducte, ulterior fiind alocate pe produsele și serviciile furnizate de Romtelecom.

4.12.6 Echipamente de suport aerian

Rețeaua aeriană furnizează căile fizice aeriene. Acestea sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe ca stâlpi și echipamente aeriene. Rețeaua aeriană este utilizată pentru a transporta atât servicii de acces local, cum sunt PSTN și ISDN, cât și servicii tip circuite private care necesită căi speciale. Rețeaua este folosită, de asemenea, pentru a transporta legături de transmisiuni ale rețelei de transport. Principalul factor de cost pentru echipamentele suport aeriene îl reprezintă kilometri-cablu.

Procesul de alocare a costurilor acestor active între unitatea de afaceri „rețea acces” și unitatea de afaceri „rețea de transport” se face pe baza verificării analitice a datelor referitoare la echipamentele aeriene din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.13 Alocarea activităților generale ale societății

Toate activitățile generale ale societății (ex. finanțe, activități de management general și planificare strategică) sunt alocate tuturor celor patru unități de afaceri (acces, transport, vânzare cu amănuntul și alte activități) pe baza metodei marjelor egal proporționate, folosind costurile de exploatare alocate acestor unități de afaceri ca bază a alocării, excluzând toate plățile către alți operatori, decontările interne, precum și plățile către ANCOM.

4.14 Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces

Toate cheltuielile comune aferente rețelei (de exemplu activități ca planificarea rețelei) sunt aferente fie numai rețelei de transport sau celei de acces, fie amândurora. Aceste cheltuieli sunt alocate elementelor de rețea adecvate ale fiecărei unități de afaceri, folosind metoda marjelor egal proporționate, pe baza costului total de exploatare alocat elementelor de rețea.

4.15 Alocarea cheltuielilor si capitalului angajat aferente echipamentelor de noua generatie

Echipamentele de retea de noua generatie nu sunt definite de catre Decizie. Prin urmare identificarea acestora este efectuata de catre Romtelecom pe baza experientei tehnice acumulate precum si in functie de arhitectura prezenta a retelei si tipul de produse si servicii ce utilizeaza aceste echipamente.

In principiu, echipamentele de noua generatie utilizeaza retea IPMPLS pentru furnizarea serviciilor de voce IP, serviciilor de date si acces la internet precum si a serviciilor de televiziune (in mediu IP si mediu satelit). Echipamentele utilizate pentru furnizarea serviciilor enumerate mai sus sunt:

- Echipamente de rutare si comutare pentru serviciile de voce furnizata in mediu IP (inclusiv echipamente de tip media gateway);
- Echipamente de rutare si comutare pentru serviciile de televiziune in mediu IP;
- Echipamente de rutare si comutare pentru serviciile de transmisii de date si acces la internet;
- Echipamentelor de stocare si procesare IP (server web, server ftp, server e-mail, server DNS, server proxy firewall);
- Sisteme de management aferente echipamentelor conectate la retea IP;
- Echipamente terminale pentru receptie servicii in mediu IP.

Echipamentele de retea de noua generatie sunt alocate elementelor de retea de transport sau acces in functie de apartenenta acestora. Ulterior, echipamentele de retea se alocă direct pe produse si servicii furnizate de Romtelecom. Sistemele de management aferente se alocă direct pe toate elementele de retea IP pe baza metodei marjelor egal proporționate, folosind costurile de exploatare alocate acestor elemente de retea ca bază a alocării.

4.16 Situatia costurilor neatribuibile

In cadrul situatiilor financiare separate, conform Deciziei, costurile identificabile ca fiind neatribuibile sunt alocate catre toate unitatile si subunitatile de afaceri pe baza marjelor egal proportionale, folosind costurile de exploatare alocate acestor unitati si subunitati ca baza a alocării.

Principalele categorii de costuri neatribuibile sunt :

- Costuri generate de activitatile de strategie si planificare a Societatii;
- Costuri generate de activitatile contabile financiare (inclusiv cele de bugetare);
- Costurile generate de departamentul de Resurse Umane;
- Costurile generate de alte departamente (conformitate, audit intern, prevenire fraude, management situatii de urgenta, securitate, avocati etc).

Costurile cu functionarea departamentului de Resurse Umane se alocă in mod direct, pe departamentul corespunzator pe baza inregistrarilor contabile, Ulterior costurile se alocă direct pe activitati (definite la nivelul fiecarui departament), pe baza numarului de ore lucrate de angajati pe parcursul anului si inregistrate efectuate in foile de pontaj:

- activitati specifice Resurse Umane;
- activitati pregatire profesionala.

Ulterior, cele doua activitati sunt alocate catre o entitate denumita in mod generic "Cost Salariu" care la randul ei este repartizata componentelor unitatilor de afaceri (activitati si elemente de retea), utilizand ca element generator de cost, costurile salariale deja acumulate de acestea din pasii anteriori de alocare.

Costurile cu functionarea departamentului financiar-contabil se alocă in mod direct pe departamentul corespunzator pe baza inregistrărilor contabile. Ulterior costurile se alocă direct pe activitati pe baza numarului de ore lucrate de angajati pe parcursul anului si inregistrate in foile de pontaj:

- activitati financiar-contabile
- activitati privind stabilirea, revizuirea si administrarea bugetelor unitatii organizationale.

Ulterior, aceste activitati sunt alocate catre o entitate denumita in mod generic "COST TOT" care, ulterior, este repartizata catre toate componentele unitatilor de afaceri utilizand costul total ca element generator de cost.

Costuri generate de activitatile de strategie si planificare a Societatii se alocă in mod direct pe departamentelor corespunzatoare pe baza inregistrărilor contabile. Ulterior costurile se alocă direct pe activitati pe baza numarului de ore lucrate de angajati pe parcursul anului si inregistrate in foile de pontaj:

- activitati de strategie si intocmire plan de afaceri;
- activitati ale avocatilor;
- activitati de reglementare si conformitate;

Ulterior, aceste activitati sunt alocate catre toate componentele unitatilor de afaceri utilizand costul total ca element generator de cost.

4.17 Decontări Interne

4.17.1 Prezentare generală

Decontările interne ale elementelor de rețea din unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” către unitatea “vânzare cu amănuntul” și “alte activități” (și către produsele acestora) sunt calculate pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor decontărilor interne, stabilite fie prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sau rețelei de acces sunt puse la dispoziția altor operatori, fie, acolo unde nu există asemenea echivalent, la costul complet alocat al activității relevante.

4.17.2 Conținutul unității de afaceri “rețea de transport”

Unitatii de afaceri “rețea de transport” ii sunt atribuite: veniturile de interconectare de la alți operatori, veniturile din decontări interne de la unitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități”, precum și costurile și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de transport.

4.17.3 Conținutul unității de afaceri “rețea de acces”

Unitatii de afaceri “rețea de acces” ii sunt atribuite veniturile din servicii de acces de la alți operatori și din venitul din decontările interne de la unitatea de afaceri “vânzare cu amănuntul”, precum și din costul și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de acces.

4.17.4 Conținutul unității de afaceri “vânzare cu amănuntul”

Unității de afaceri “vânzare cu amănuntul” îi sunt atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne pentru utilizarea rețelei de transport și a rețelei de acces.

4.17.5 Conținutul unității de afaceri “alte activități”

Unității de afaceri “alte activități” îi sunt atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne, pentru utilizarea rețelei de transport.

5 Decontări Interne

5.1 Introducere și prezentare generală

În conformitate cu obligația de evidență contabilă separată, Romtelecom întocmește Situații Financiare Separate pentru fiecare dintre unitățile sale de afaceri: rețea de transport, subunitățile rețelei de transport, rețea de acces, vânzare cu amănuntul și alte activități.

Romtelecom are obligația de a întocmi Situațiile Financiare Separate pe baza costurilor istorice folosind decontările interne calculate în conformitate cu principiile descrise mai jos.

5.2 Costurile rețelei

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea menite să răspundă diferitelor nevoi ale altor operatori și, respectiv, ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul.” Prețul fiecărui astfel de serviciu se bazează pe elementele de rețea sau componente ale acestora, utilizate în furnizarea serviciului.

Un element de rețea este o unitate de echipament de rețea sau activitate al cărei cost poate fi identificat separat, dar care, în majoritatea cazurilor, nu poate fi furnizată separat, de exemplu o legătură între un comutator local și unul de tranzit. Toate serviciile furnizate de unitatea de afaceri „rețea de transport”, fie către alți operatori, fie către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sunt alcătuite din combinații între unul sau mai multe elemente de rețea.

Romtelecom are obligația de a respecta principiul nediscriminării în calcularea decontărilor interne de la unitățile de afaceri de vânzare de gros („rețea de transport” și „rețea de acces”) către unitățile de afaceri de vânzare cu amănuntul („vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) utilizate la pregătirea Situațiilor Financiare Separate. Conform acestui principiu, furnizarea serviciilor interne trebuie să se realizeze în condiții echivalente celor oferite altor operatori externi. Cu toate acestea, în 2013 și 2012, prețurile practicate pentru serviciile furnizate operatorilor externi, nu s-au bazat pe calcularea unui preț unitar pentru elementele de rețea individuale, în conformitate cu principiul definit anterior. Prin urmare, pentru a se asigura conformitatea cu ambele principii enunțate mai sus, decontările interne au fost determinate pe baza aplicării unui cost mediu pe element de rețea corespunzător utilizării elementului de rețea relevant pentru fiecare serviciu.

Pentru evaluarea decontărilor interne de la unitățile de afaceri de vânzare de gros către unitățile de afaceri de vânzare cu amănuntul, consecvent cu metoda utilizată în anii

precedenti, Romtelecom a transformat tarifele de interconectare in EUR prevazute in *ORI*, in RON la cursul de închidere de la data bilantului.

5.3 Servicii Standard

Decizia solicita alocarea elementelor de retea aferente echipamentelor Romtelecom tuturor produselor si serviciilor, in functie de utilizare (numarul de minute utilizate la nivelul echipamentelor de comutatie si transmisiuni). Prin urmare, analiza de trafic necesara acestei alocari tine cont de tipurile de apeluri efectuate si modul cum acestea apeluri utilizeaza echipamentele Romtelecom. Astfel , au fost definite următoarele servicii standard:

- 1) Originare apel – un concentrator, o conexiune între un concentrator și un comutator local, și un comutator local folosit pentru originarea apelului.
- 2) Terminare apel - un concentrator, o conexiune între un concentrator și un comutator local, și un comutator local folosit pentru terminarea apelului.
- 3) Componentă de transport între comutatoare locale (componentă de transport Lx-Lx) – un comutator local și o conexiune între un comutator local și alt comutator local, dar neincluzând al doilea comutator local.
- 4) Componentă de transport între un comutator local și unul de tranzit (componentă de transport Lx-Tx) – un comutator de tranzit și o conexiune între un comutator de tranzit și un comutator local, dar neincluzând comutatorul local.
- 5) Componentă de transport între două comutatoare de tranzit (componentă de transport Tx-Tx)– un comutator de tranzit și o conexiune între două comutatoare de tranzit, dar neincluzând și al doilea comutator de tranzit.
- 6) Tranzit între două comutatoare de tranzit (Tranzit Tx-Tx)– două comutatoare de tranzit și o conexiune între ele.
- 7) Simplu tranzit comutator local – un comutator local
- 8) Simplu tranzit comutator de tranzit – un comutator de tranzit.
- 9) Segment de serviciu cu amănuntul, originare apel (segment-originare apel)– un concentrator și o conexiune de la concentrator la un comutator local.
- 10) Segment de serviciu cu amănuntul, terminare apel (segment-terminare apel)- un concentrator și o conexiune de la concentrator la un comutator local.
- 11) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între două comutatoare locale (segment tranzit Lx-Lx) – o conexiune între două comutatoare locale.
- 12) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între un comutator local și unul de tranzit (segment transit Lx-Tx) – o conexiune între un comutator local și unul de tranzit.
- 13) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între două comutatoare de tranzit (segment transit Tx-Tx)- o conexiune între două comutatoare de tranzit.

14) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între un comutator de tranzit și comutatorul internațional (segment transit Tx-IGW)– o conexiune între un comutator de tranzit și un comutator internațional.

15) Componenta comutatorului internațional – comutatorul internațional.

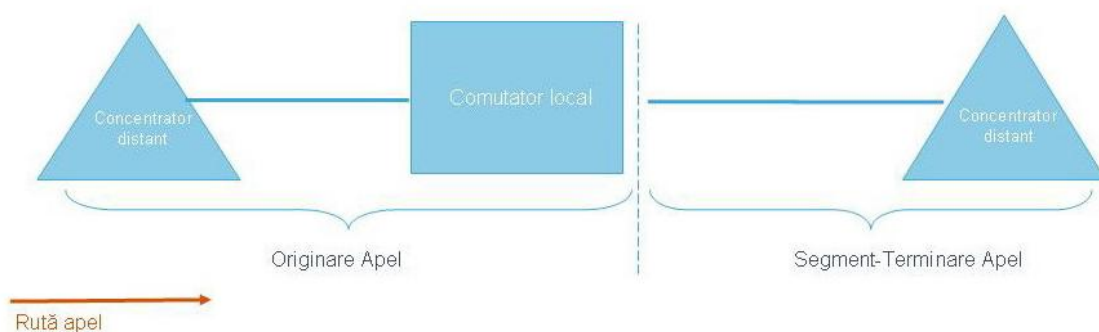
Aceste Servicii Standard pot fi regăsite în descrierea schematică a fiecărei rute definite la nivelul studiului de trafic.

5.4 Tipuri de rute

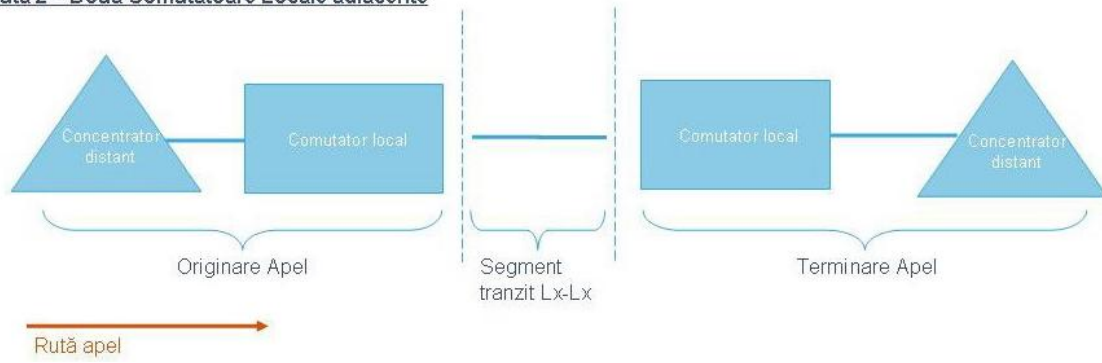
Următoarele diagrame descriu principalele 7 tipuri de rute utilizate pentru calcularea decontărilor interne pe baza serviciilor standard:

- Ruta 1 – Un comutator local
- Ruta 2 – Două comutatoare locale adiacente
- Ruta 3 – Simplu tranzit
- Ruta 4 – Dublu tranzit
- Ruta 5 – Triplu tranzit
- Ruta 6 – Simplu tranzit și comutator internațional
- Ruta 7 – Dublu tranzit și comutator internațional

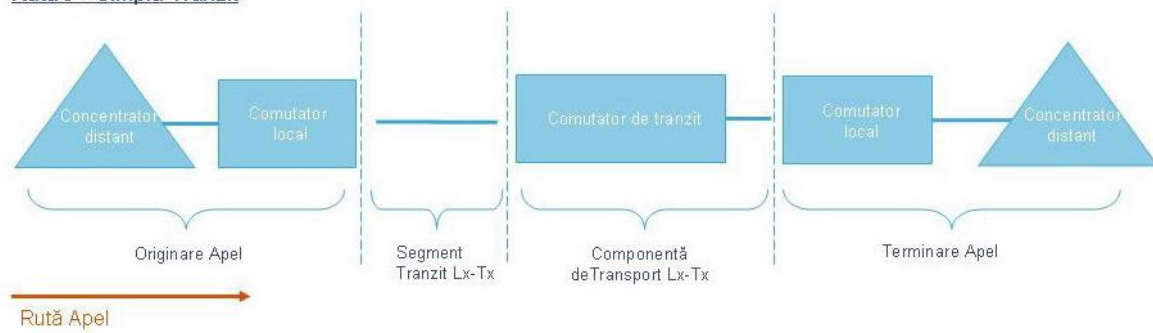
Ruta 1 – Un Comutator Local

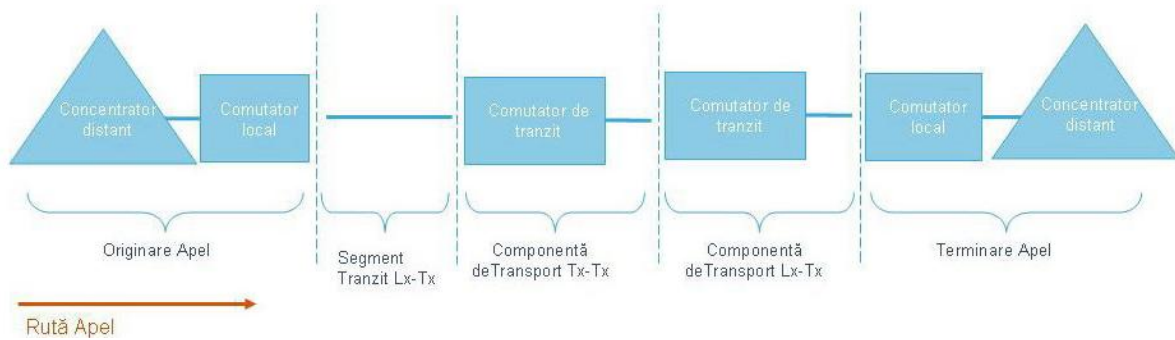
Ruta 2 – Două Comutatoare Locale adiacente

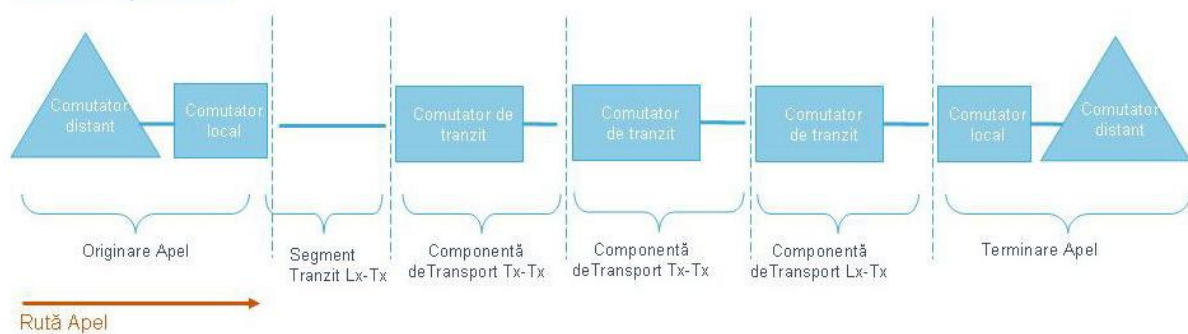
Ruta 3 – Simplu Tranzit

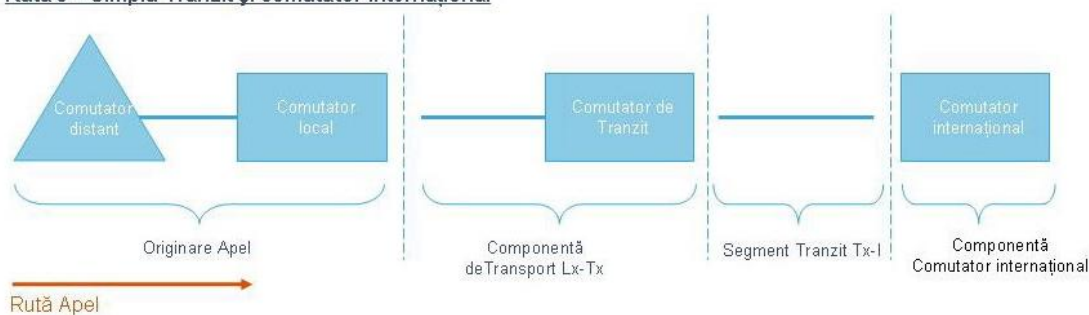
Ruta 4 – Dublu Tranzit

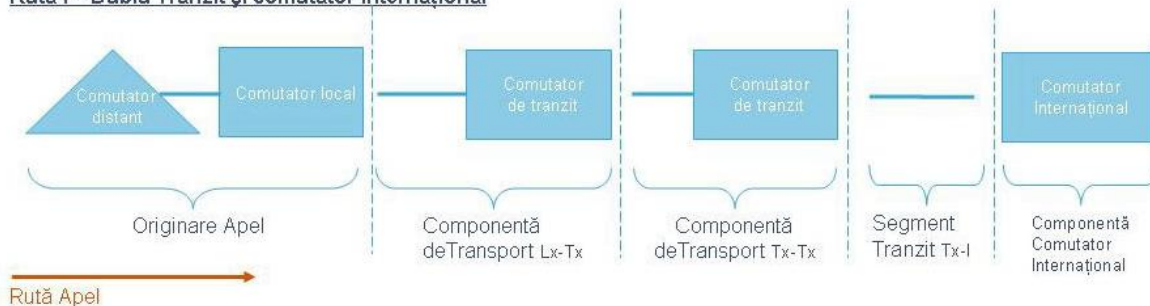
Ruta 5 – Triplu Tranzit

Ruta 6 – Simplu Tranzit și comutator internațional

Ruta 7 – Dublu Tranzit și comutator internațional

5.5 Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de transport”

5.5.1 Principiu

Abordarea adoptată pentru tarificarea transferului intern al elementelor de rețea utilizate intern precum și extern de către ceilalți operatori, se bazează pe calcularea unui cost mediu pe element de rețea, aferent fiecărui tarif extern, având în vedere legătura cu costul complet alocat al elementelor de rețea utilizate în furnizarea sa. Aceste cheltuieli determinate în mod individual sunt agregate pentru a determina un cost mediu ponderat pe element de rețea. Factorii de ponderare aplicați în scopul determinării acestui cost mediu se bazează pe volumul total al tipurilor de servicii asociate, incluzând volumele serviciilor de vânzare cu amănuntul, care sunt atribuite celui mai apropiat tip de serviciu extern echivalent.

În cazul elementelor de rețea care nu contribuie la furnizarea serviciilor către operatorii externi, decontările interne sunt bazate pe calcularea costurilor unitare complete alocate și factorii de utilizare a acestora în cursul anului respectiv.

Costurile unitare ale elementelor de rețea descrise mai sus sunt combinate pentru a calcula costul unitar al Serviciilor Standard.

5.5.2 Cerințe privind volumele de servicii și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea tarifelor decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare Separate conține date nefinanciare, inclusiv analize detaliate privind volumele de servicii și utilizarea rețelei. Principalele clase de informații necesare calculării decontărilor interne sunt sumarizate mai jos;

- Volume de trafic pe produs/serviciu (în minute);
- Factori de utilizare pe Servicii Standard pe produs/serviciu; și
- Utilizarea Serviciilor Standard (în minute) .

5.5.3 Calcularea decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de transport” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

Costul calculat al Serviciilor Standard și al componentei neaferește rețelei de transport constituie baza decontărilor interne cu unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”. Factorii de utilizare ai Serviciilor Standard și volumele de servicii sunt aplicate la costurile calculate ale Serviciilor Standard și componentei neaferește rețelei de transport pentru a determina tarifele de decontare internă aferente acestora.

Factorii de utilizare ai Serviciilor Standard sunt calculați utilizând eșantioane reprezentative de apeluri pentru toate produsele și serviciile, pe baza examinării traficului pentru două luni (lunile octombrie și noiembrie ale anului în curs pentru care se întocmesc situațiile financiare separate). Romtelecom a considerat ca o astfel de esantionare este reprezentativă pentru estimarea cât mai exactă a mediei traficului la nivelul întregului an financiar raportat, fiind eliminate distorsiunile de trafic generate de evenimentele speciale din an (Paste, Craciun, etc). Fiecare produs are un număr de rute posibile ale apelului care vor fi furnizate prin utilizarea unor combinații diferite de elemente de rețea. Fiecare dintre aceste rute obținute din datele colectate sunt mapate către o rută definită (a se vedea secțiunea Rute) care este constituită din Servicii Standard și componente neaferește rețelei de transport. Pentru a păstra un număr rezonabil de Servicii Standard, Romtelecom a utilizat două ipoteze simplificatoare:

- 1) Conexiunea dintre concentrator și comutatorul local include orice conexiune între concentratoare, așa cum s-a întâmplat și în cazul elaborării Situațiilor Financiare Separate pentru anul precedent. Pentru a limita numărul necesar de Servicii Standard, fiecare serviciu care utilizează conexiuni între concentratoare, are aceeași marjă de creștere aplicată factorului de rutare de la concentrator la comutatorul local. Această marjă de creștere este calculată pe baza mediei ponderate a tuturor serviciilor care au în componența lor o conexiune între două concentratoare; și
- 2) Fiecare serviciu care utilizează un concentrator se consideră că utilizează în aceeași proporție concentratorul distant și cel colocat într-un comutator local. Această proporție este calculată pe baza mediei ponderate a serviciilor care utilizează un concentrator.

Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale Serviciilor Standard și componentelor neaferește rețelei de transport în costuri unitare ale serviciilor de rețea;
- multiplicarea costurilor unitare ale serviciilor de rețea cu volumele de servicii aferente acestora.

În continuare este prezentat un exemplu privind procedura de determinare a tarifelor aferente componentei de transport:

Etapa 1. Costurile unitare ale serviciilor de rețea

	Serviciu Standard 1	Serviciu Standard 2	Serviciu Standard n	Cost total
Cheltuială/Cost unitar	X	X		
Factor de utilizare a Serviciului Standard	X	X		
Costul serviciului	X	X	X	X

Etapa 2 Costuri unitare ale serviciilor de rețea

Costurile totale ale serviciilor sunt calculate prin multiplicarea costurilor unitare ale Serviciilor Standard cu volumele de servicii corespunzătoare acestora.

Exemplul de mai sus este specific unui serviciu de rețea aferent componentei de transport. Calculul pentru serviciile de rețea corespunzătoare componentei neafereente rețelei de transport se face în mod similar.

5.6 Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de acces”

5.6.1 Principiu

Decontările interne cu „rețeaua de acces” sunt bazate fie pe prețurile serviciilor reglementate acolo unde este cazul, fie pe costul total aferent serviciilor nereglementate.

5.6.2 Cerințe privind volumele de servicii și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare Separate conțin informații nefinanciare, inclusiv analize detaliate a volumelor de servicii și utilizării rețelei.

Utilizarea elementului „rețea acces”

- Volume pe produs/serviciu;
- Factorul de utilizare pe element „rețea de acces” pe produs/serviciu;
- Utilizarea elementelor de rețea de acces.

Costurile calculate ale elementelor de rețea de acces constituie baza decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de acces” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Pentru a calcula valoarea decontării interne, volumele serviciilor cu amănuntul sunt aplicate costurilor calculate ale elementelor de rețea de acces.

Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale elementelor de rețea în costuri unitare ale serviciilor de rețea;
- multiplicarea costurilor unitare ale serviciilor de rețea cu volume de servicii de rețea aferente.

5.7 Raportarea decontărilor interne

Situațiile Financiare înregistrează decontările interne specificate mai sus ca:

- Venituri ale unității de afaceri „rețea de transport” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și alte unități de afaceri;
- Venituri ale unității de afaceri „rețea de acces” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul”; și
- Cheltuieli de exploatare în unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și unitatea de afaceri „alte activități”,

Achizițiile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” de la unitatea de afaceri „rețea de transport” și unitatea de afaceri „rețea de acces” sunt analizate în forma generală descrisă în cadrul proformei Situațiilor Financiare Separate, așa cum este specificat în Decizie.

6 Politici contabile folosite pentru pregătirea situațiilor financiare consolidate ale Romtelecom în conformitate cu politicile IFRS (pe baza costurilor istorice)

6.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Situațiile Financiare Separate sunt întocmite în conformitate cu următoarele, listate în ordinea priorității:

- Principii contabile de reglementare;
- Metode de alocare;
- Decontări interne; și
- Politici contabile.

Situațiile Financiare Separate conferă prioritate prevederilor Deciziei.

În conformitate cu prevederile Deciziei, aceste situații financiare au fost întocmite utilizând situațiile financiare consolidate ale Societății, întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”), așa cum au fost adoptate de U.E., și care nu sunt situațiile financiare statutare ale *Romtelecom*.

Societatea efectuează înregistrările contabile în lei românești („RON”) în conformitate cu legislația românească. Situațiile financiare statutare anuale sunt întocmite în conformitate cu cerințele contabile ale legislației românești și practicile contabile emise de Ministerul Finanțelor Publice din România. Aceste situații financiare se bazează pe înregistrările contabile statutare ale Romtelecom, care sunt întocmite în baza convenției costului istoric (incluzând efectul ajustărilor hiperinflației de până la 30 iunie 2004).

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu principiile contabile general acceptate presupune utilizarea de estimări și ipoteze care afectează valorile raportate ale activelor și

datoriilor și prezentarea activelor și datoriilor incerte la data întocmirii situațiilor financiare și veniturile și cheltuielile raportate pentru perioada de raportare. Cu toate că aceste estimări sunt bazate pe cele mai bune cunoștințe ale managementului referitoare la evenimentele și acțiunile curente, rezultatele reale pot fi diferite de aceste estimări.

Bazele consolidării

Situațiile Financiare Separate includ situațiile financiare ale Romtelecom și ale subsidiarei sale detinuta în întregime, NextGen Communications SRL, la data de 31 decembrie 2013.

Subsidiara este consolidată în întregime de la data înființării și va continua să fie consolidată până la data la care încetează controlul asupra operațiunilor sale.

Situațiile financiare ale subsidiarei sunt întocmite pentru aceeași perioadă de raportare ca și a societății mamă, utilizând politici contabile consecvente.

Toate soldurile intra-grup, veniturile și cheltuielile și câștigurile sau pierderile nerealizate rezultând din tranzacțiile intra-grup sunt eliminate în întregime.

Subsidiara NextGen Communications SRL a fost înființată în data de 9 iulie 2008, având ca obiect principal activități de telecomunicații prin cablu.

Combinari de întreprinderi și fond comercial

Combinările de întreprinderi sunt contabilizate folosind metoda achiziției. Costul unei achiziții este măsurat ca fiind suma dintre, pe de o parte a beneficiilor transferate și evaluate la valoarea justă din data achiziției și, pe de altă parte, a valorii oricăror interese minoritare (care nu controlează achiziția). Pentru fiecare combinare, cumpărătorul calculează interesele minoritare fie la valoarea lor justă fie la cota proporțională a activelor nete identificabile ale achiziției. Costurile de achiziție sunt incluse în cheltuielile administrative.

Atunci când societatea achiziționează o afacere, aceasta evaluează activele financiare și datoriile asumate pentru o clasificare corespunzătoare în conformitate cu clauzele contractuale, circumstanțele economice și condițiile pertinente la data achiziției. Aceasta include separarea instrumentelor derivate încorporate în contracte, de către cumpărător.

Dacă achiziția unei afaceri se realizează în etape, atunci valoarea justă a capitalurilor detinute deja de cumpărător în entitatea cumpărată este reevaluată la valoarea justă din data achiziției prin contul de profit și pierdere.

Orice contraprestatie contingenta care urmează să fie transferată de către cumpărător va fi recunoscută la valoarea justă la data achiziției. Modificările ulterioare la valoarea justă a contraprestatiilor contingente, care sunt considerate a fi un activ sau o datorie vor fi recunoscute în conformitate cu IAS 39, fie în contul de profit sau pierdere sau ca o modificare a rezultatului global. În cazul în care o contraprestatie contingenta este clasificată drept element de capital propriu, aceasta nu trebuie să fie reevaluată până când aceasta din urmă nu este stabilită în capitalurile proprii.

Fondul comercial este evaluat inițial la cost fiind excesul de valoare aferent sumelor transferate și valorii recunoscute a intereselor minoritare asupra activelor nete identificabile dobândite și datoriilor asumate. Dacă aceste contraprestatii sunt mai mici decât valoarea justă

a activelor nete ale filialei achiziționate, diferența este recunoscută în contul de profit și pierdere.

În întocmirea Situațiilor Financiare Separate, fondul comercial generat de activitățile NextGen a fost recunoscut ca fiind parte a unitatii de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

Investiția în entitatea asociată

Entitățile asociate sunt entități în cadrul cărora Societatea deține între 20% și 50% din drepturile de vot, sau în cadrul cărora Societatea exercită influență semnificativă, dar pe care nu le controlează. Investițiile în entități asociate sunt înregistrate prin metoda capitalurilor proprii și inițial sunt recunoscute la cost.

Partea Societății din profitul sau pierderea post-achiziție a întreprinderii asociate, este recunoscută în contul de profit și pierdere iar partea Societății din variațiile rezervelor post-achiziție ale întreprinderii asociate este recunoscută în rezerve. Costul investiției este ajustat cu partea Societății din variațiile cumulative ale rezervelor post-achiziție.

Atunci când partea Societății în pierderile unei entități asociate este egală cu sau depășește participarea sa în acea entitate asociată, inclusiv alte creanțe negarantate, societatea nu recunoaște alte pierderi, cu excepția cazului în care are obligația să efectueze plăți în numele asociatului său. Câștigurile nerealizate din tranzacțiile dintre Societate și asociații săi sunt eliminate în proporția participării Societății în entitățile asociate; pierderile nerealizate sunt de asemenea eliminate cu excepția cazurilor în care tranzacția furnizează evidența pentru deprecierea de valoare a activului transferat. Politicile contabile ale entităților asociate au fost modificate acolo unde a fost cazul pentru a asigura consecvența cu politicile adoptate de Societate.

6.2 Conversia în monedă străină

6.2.1 Moneda funcțională și de prezentare a Situațiilor Financiare Separate

Elementele incluse în Situațiile Financiare Separate sunt măsurate în moneda mediului economic în care Societatea își desfășoară preponderent activitatea („moneda funcțională”). Situațiile Financiare Separate sunt prezentate în lei românești (RON), care este și moneda funcțională și de raportare a Societății.

În plus, conform Deciziei, situațiile sunt prezentate și în Euro. Prezentarea situațiilor în Euro este bazată pe aplicarea cursului de schimb valabil la data bilanțului contabil.

6.2.2 Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în monedă străină sunt convertite în lei la cursul de schimb valabil la data tranzacțiilor. În concordanță cu Situațiile Financiare Separate elaborate pentru anii precedenți câștigurile și pierderile rezultate din decontarea acestui tip de tranzacții și din conversia activelor și datoriilor monetare exprimate în monedă străină sunt excluse din situațiile contului de profit și pierderi.

6.3 Contabilitatea în mediu hiperinflaționist

Înainte de 1 iulie 2004, ajustările și reclasificările efectuate în înregistrările statutare în scopul prezentării IFRS includeau retratarea soldurilor și tranzacțiilor pentru modificările puterii generale de cumpărare a leului („ROL”) în conformitate cu IAS 29 („Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste”). IAS 29 impune ca situațiile financiare întocmite în moneda de raportare a unei economii hiperinflaționiste să fie retratate în termenii unității de raportare de la data bilanțului contabil. Deoarece caracteristicile mediului economic din România indică încetarea hiperinflației, începând cu 1 iulie 2004 Societatea nu mai aplică prevederile IAS 29. Prin urmare, valorile raportate în termenii unității de raportare la data de 30 iunie 2004 sunt tratate ca bază pentru valorile prezentate în situațiile financiare IFRS care stau la baza întocmirii Situațiilor Financiare Separate.

6.4 Imobilizări corporale

6.4.1 Cost/evaluare

În conformitate cu Decizia, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite pe baza costurilor istorice. Prin urmare, imobilizările corporale sunt evidenciate în contabilitate la valoarea contabilă netă istorică (valoare netă de achiziție ce conține ajustări de depreciere a activelor).

6.4.2 Amortizarea

Amortizarea se calculează pe baza metodei liniare în funcție de duratele estimate de viață ale activelor.

Duratele de viață utilă atribuite diferitelor categorii de imobilizări corporale sunt:

	<u>Ani</u>
Clădiri proprii	10 - 45
Cablu și echipamente aferente	12-20
Centrale telefonice și echipamente aferente	5-12
Echipamente de transmisiuni și echipamente aferente	3-28
Alte mijloace fixe	2-20

Detalierea duratelor de viață la nivelul fiecărei categorii de imobilizări corporale se regăsește la capitolul 8.

Conducerea Romtelecom continuă să evalueze planurile de dezvoltare a rețelei și în consecință revizuieste valorile reziduale ale activelor și duratele lor de utilizare, la data întocmirii fiecărui bilanț.

6.4.3 Terenuri și amenajări de terenuri

Terenurile nu se amortizează deoarece se consideră că au o durată de viață nedefinită. Amenajările de terenuri, cum ar fi pregătirea locației în vederea instalării de echipamente și protejării spațiului tehnic, se amortizează pe baza metodei liniare în funcție de durata de viață a activului principal de rețea instalat în locația respectivă.

6.4.4 Piese de schimb pentru activele rețelei

Piesele de schimb sunt de obicei înregistrate ca stocuri și recunoscute în contul de profit sau pierdere când sunt consumate. Cu toate acestea, piesele de schimb majore care se referă la activele rețelei (și care, prin urmare, pot fi utilizate numai în legătură cu un anumit echipament), sunt contabilizate în același mod în care sunt contabilizate echipamentele aferente, totodată fiind amortizate pe durata medie de viață a echipamentului aferent.

În întocmirea Situațiilor Financiare Separate, costurile generate prin capitalizarea pieselor de schimb au fost alocate pe elementele de rețea aferente echipamentului corespunzător.

6.5 Imobilizări necorporale

6.5.1 Licențe

Licențele sunt înregistrate la cost istoric mai puțin amortizarea cumulată și provizioanele pentru depreciere. Amortizarea licențelor este calculată pe baza metodei liniare pe durata licenței.

Costurile asociate cu achiziția de licențe de frecvență pe termen lung sunt capitalizate, inclusiv eventuale costuri de împrumut. Durata de viață a acestora este determinată pe baza contractului de achiziție inițial. Licențele de frecvență sunt amortizate din momentul punerii în uz comercial până la sfârșitul utilizării licenței. Pentru determinarea duratelor de viață nu se iau în considerare perioadele de reînnoire.

6.5.2 Programe informatice

Licențele pentru programele informatice achiziționate se capitalizează pe baza costului istoric. Aceste costuri se amortizează în funcție de durata lor estimată de viață cuprinsă între 3-9 ani (inclusiv licențe pentru echipamente de transmisiuni/comutație).

De regulă, costurile asociate dezvoltării sau întreținerii programelor informatice sunt recunoscute ca și o cheltuială, în momentul în care sunt efectuate. Totuși, costurile care sunt asociate direct cu un produs unic și identificabil care este controlat de societate și este probabil că va genera beneficii economice viitoare, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Aceste costuri includ cheltuielile cu personalul echipei de dezvoltare și o proporție adecvată din cheltuielile de regie.

Cheltuielile care determină prelungirea duratei de viață și dezvoltarea beneficiilor programelor informatice peste specificațiile și duratele de viață inițiale sunt recunoscute ca îmbunătățiri de capital și sunt adăugate la costul curent al programelor informatice. Aceste cheltuieli sunt capitalizate ca imobilizări necorporale dacă nu sunt parte integrantă a imobilizărilor corporale. Cheltuielile de dezvoltare a programelor informatice recunoscute ca active sunt amortizate pe o bază liniară pe o durată cuprinsă între 3-9 ani (inclusiv licențe pentru echipamente de transmisiuni/comutație).

6.5.3 Costurile de achiziție ale abonaților

Pentru întocmirea Situațiilor Financiare Separate aferente anului 2013, costul de achiziție cu abonații a fost reflectat în categoria de afacere aferentă pe baza principiului cauzalității. Prin

urmare, aceste costuri au fost recunoscute în contul de profit sau pierdere drept cheltuieli de exploatare atunci când acestea sunt efectuate. Aceste costuri au fost prezentate separat pentru serviciile de voce, date și servicii de televiziune.

6.6 Deprecierea activelor imobilizate

O ajustare de valoare exista atunci cand valoarea contabila neta a unui activ sau a unei unitati generatoare de venit depaseste valoarea sa de recuperare stabilita la maximum dintre valoarea sa de piata, exclusiv costurile asociate vanzarii si valoarea sa de utilizare. In vederea întocmirii situațiilor financiare consolidate IFRS pentru anul 2013, Societatea a efectuat un test de depreciere folosind metoda fluxurilor de numerar actualizate pentru a determina valoarea recuperabila a activelor sale și a concluzionat că nu se impune înregistrarea unei depreciere suplimentare a activelor sale.

6.7 Instrumente financiare

6.7.1 Active financiare

Conform IAS 39 activele financiare sunt clasificate ca active financiare la valoarea justă în contul de profit sau pierdere, împrumuturi și creanțe, investiții deținute până la scadență, active financiare disponibile pentru vânzare, sau ca derivate financiare precum instrumente de acoperire a riscului. Societatea determină clasificarea activelor și pasivelor sale financiare în momentul înregistrării inițiale.

Activele financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus, în cazul investițiilor care nu sunt evidențiate la valoarea justă în contul de profit sau pierdere, costurile direct atribuite tranzacției.

Achizițiile sau vânzările de active financiare care necesită livrarea activelor într-un interval de timp stabilit prin reglementări sau conform acordurilor existente pe piață (achiziții realizate în mod obișnuit) sunt recunoscute la data tranzacției, de exemplu: data la care Societatea se angajează să cumpere sau să vândă activele.

Activele financiare ale Societatii includ numerar și depozite pe termen scurt, creanțe comerciale și alte creanțe, active financiare la valoarea justă în contul de profit și pierdere și active financiare disponibile pentru tranzacționare.

Un activ financiar (sau acolo unde este cazul, o parte a unui activ financiar, sau o parte a unui grup de active financiare similare) nu mai este recunoscut atunci când:

- dreptul de a încasa fluxuri de numerar din activul respectiv a expirat; sau
- Grupul a transferat dreptul său de a încasa fluxuri de numerar asociate activului sau și-a asumat obligația de a plăti fluxurile de numerar încasate integral și fără întârziere unei terțe părți dintr-un contract „pass-through”; fie (a) Grupul a transferat toate riscurile și beneficiile semnificative asociate activului, fie (b) Grupul nu a transferat și nici nu a păstrat toate riscurile și beneficiile asociate activului, dar a transferat controlul activului.

Societatea evaluează la fiecare dată de raportare dacă exista o evidență obiectivă care să arate că un activ financiar sau un grup de active financiare sunt depreciate valoric. Un activ

financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciate valoric dacă și numai dacă există evidența obiectivă a deprecierei valorii ca rezultat al unui sau mai multor evenimente care au survenit în urma recunoașterii inițiale a activului (în urma unei situații generatoare de depreciere) și acest eveniment generator de depreciere are un impact asupra fluxurilor estimate de numerar ale aceluși activ sau al grupului de active financiare, care pot fi estimate în mod ferm. În evidența deprecierei valorice se pot include și indiciile despre debitorii sau o clasă de debitori care întâmpină dificultăți financiare semnificative, abateri sau delictive în legătură cu plățile dobânzilor sau a ratelor, probabilitatea ca aceștia să intre în faliment sau alte metode de reorganizare financiară și unde date evidente indică faptul ca se înregistrează o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar estimate, cum ar fi modificări în condițiile economice care se corelează cu nedeplinirea obligațiilor financiare.

6.7.1.1 Active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Un instrument financiar este clasificat la valoarea justă în contul de profit sau pierdere dacă este deținut pentru tranzacționare sau este astfel clasificat în momentul în care este recunoscut inițial. Instrumentele financiare sunt înregistrate la valoarea justă în profit sau pierdere în situația în care Societatea realizează astfel de investiții și ia decizia de a vinde sau de a cumpăra în funcție de valoarea justă a activelor în conformitate cu documentația privind managementul riscului sau strategia de investiții a Societății. În momentul recunoașterii inițiale costurile asociate tranzacției sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere în momentul în care sunt efectuate. Instrumentele financiare la valoare justă din contul de profit sau pierdere sunt înregistrate la valoarea justă și, prin urmare, modificările acestora sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere.

Societatea a evaluat dacă intenția de a vinde în termen scurt activele sale financiare deținute în vederea tranzacționării la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, mai este adecvată. Dacă, Societatea se află în incapacitatea de a vinde aceste active financiare din cauza lipsei unei piețe de tranzacționare, iar decizia managementului de a le vinde în viitorul apropiat se schimbă semnificativ, în cazuri excepționale, Societatea poate opta pentru reclasificarea acestor active financiare. Reclasificarea la categoriile de împrumuturi acordate și creanțe, active disponibile pentru vânzare sau deținute până la maturitate, depinde de natura activului. Această evaluare nu afectează orice activ financiar desemnat la valoarea justă prin contul de profit și pierdere de a utiliza opțiunea de valoare justă în momentul desemnării.

6.7.2 Datorii financiare

Datoriile financiare conform IAS 39 sunt clasificate ca datorii financiare la valoare justă în contul de profit sau pierdere, împrumuturi purtătoare de dobânzi, sau ca instrumente derivate financiare precum instrumente de acoperire a riscului.

Datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă, iar în cazul împrumuturilor purtătoare de dobânzi, la valoarea netă a costurilor de tranzacție suportate.

Evaluarea ulterioară a datoriilor financiare depinde de modul de clasificare a acestora, în conformitate cu IFRS.

O datorie financiară este derecunoscută atunci când obligația corespunzătoare datoriei este anulată sau a expirat.

Datoriile financiare ale Societatii includ datorii comerciale și alte datorii și împrumuturi.

6.7.3 Compensarea instrumentelor financiare

Activele financiare și datoriile financiare sunt compensate, iar valoarea netă este prezentată în situațiile financiare consolidate atunci, și numai atunci, cand Societatea are în mod curent dreptul legal de a compensa valorile recunoscute și intenționează fie să le deconteze pe o bază netă, fie să realizeze activele și să stingă obligațiile simultan.

6.7.4 Valoarea justă a instrumentelor financiare

Pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare, Societatea utilizează o varietate de metode și realizează o serie de estimări în funcție de condițiile de piață existente la data întocmirii fiecărui bilanț. Preturile cotate sau cotațiile dealerilor pentru instrumente similare sunt utilizate pentru datoriile pe termen lung. Alte tehnici precum fluxurile viitoare de numerar estimate sunt folosite pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare rămase.

Valorile contabile ale creanțelor și datoriilor comerciale sunt estimate de către conducere pentru a aproxima valoarea lor justă.

Valoarea justă raportată a împrumuturilor este estimată prin actualizarea fluxurilor viitoare de numerar cu rata dobânzii actualizată existentă pe pentru instrumente financiare similare.

6.8 Stocuri

Stocurile sunt înregistrate la cea mai mică valoare dintre cost și valoarea realizabilă netă. Costul este determinat pe baza costului mediu ponderat. În cursul normal al activității, valoarea realizabilă netă este estimată pe baza prețului de vânzare diminuat cu cheltuielile de vânzare. Provizioanele sunt constituite pentru stocuri cu mișcare lentă, deteriorate și uzate fizic sau moral, a căror valoare netă realizabilă estimată este sub costul de achiziție.

Cand echipamentele terminale la client (de exemplu, telefoanele, routere, modemuri etc) sunt vandute la pret subventionat ca parte a unui pachet de servicii, Romtelecom nu inregistreaza un provizionul aferent valorii realizabile nete. Pierderea aferenta vanzarii de echipamente este recunoscuta cand se realizeaza tranzactia. Cand pretul normal de revanzare a echipamentului este mai mic decat costul de achizitie diferenta este recunoscuta imediat ca o ajustare de valoare (pierdere).

6.9 Creante comerciale și alte creanțe

Creanțele comerciale și alte creanțe sunt active financiare nederivate fără dobândă stabilită, cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate într-o piață activă. Asemenea active financiare sunt evidențiate la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective.

Pierderile și câștigurile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, atunci când împrumuturile și creanțele nu mai sunt recunoscute sau sunt diminuate, precum și prin procesul de depreciere.

Provizionul pentru deprecierea creanțelor este constituit în cazul în care există dovezi obiective asupra faptului că, Societatea nu va fi în măsură să colecteze toate sumele la

scadentele inițiale. Dificultățile financiare majore ale debitorului, probabilitatea de faliment a debitorului sau reorganizarea financiară și neefectuarea plăților sau existența unor ilegalități referitoare la plăți sunt considerați indicatori care dovedesc că respectiva creanță nu va fi recuperată. Valoarea provizionului este recunoscută în contul de profit și pierdere și este calculată ca diferență între valoarea contabilă a creanței și valoarea prezentă a fluxurilor viitoare de numerar estimate actualizate utilizând rata dobânzii existentă inițial. Modificările provizionului de depreciere pentru creanțe sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în categoria cheltuielilor operaționale.

Datoriile și creanțele fata de alti operatori de rețele de telefonie sunt prezentate la valoarea netă atunci când există dreptul legal de a compensa aceste sume și valorile sunt stabilite pe o bază netă.

Pentru creanțele comerciale și alte creanțe raportate la cost, Societatea evaluează în primul rând în mod individual dacă există dovezi obiective de depreciere pentru activele financiare semnificative individual sau colectiv pentru activele financiare care nu sunt individual semnificative. În cazul în care Societatea determină ca nu există dovezi obiective de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie semnificativ sau nu, include activul într-un grup de active financiare cu caracteristici similare ale riscului de credit și le evaluează colectiv în vederea determinării deprecierii.

Activele care sunt evaluate în mod individual pentru determinarea deprecierii și pentru care o pierdere din depreciere este sau continuă să fie recunoscută nu sunt incluse într-un grup în vederea evaluării deprecierii.

Valoarea contabilă a activelor este redusă prin utilizarea unui provizion și valoarea pierderii este recunoscută în contul de profit și pierdere. Veniturile din dobânzi continua să fie estimate pe baza valorii contabile diminuate utilizând rata inițială a dobânzii efective a activului. Creanțele comerciale și alte creanțe împreună cu provizioanele asociate sunt anulate atunci când nu există nicio perspectivă realistă de recuperare și toate garanțiile au fost realizate sau transferate către Societate. Dacă, în anul următor, valoarea estimată a pierderilor din deprecieri crește sau scade din cauza unui eveniment care are loc după ce deprecierea a fost înregistrată, pierderea din depreciere recunoscută anterior se majorează sau se reduce în mod corespunzător. Dacă o datorie, inițial ștearsă, este mai târziu recuperată, această recuperare este recunoscută în contul de profit și pierdere.

Valoarea actuală a fluxurilor de numerar viitoare estimate se actualizează utilizând rata dobânzii inițiale a activelor financiare. Rata de actualizare pentru calcularea oricărei pierderi din depreciere este rata dobânzii efective curente.

6.10 Numerarul și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar sunt evidențiate în bilanț la cost.

6.11 Împrumuturi

Împrumuturile sunt evidențiate la costul amortizat utilizând metoda randamentelor efective; orice diferență între venituri (excluzând costul aferent tranzacției) și valoarea de răscumpărare este preluată în situația contului de profit și pierdere pe perioada de acordare a împrumuturilor purtătoare de dobânzi.

Împrumuturile purtătoare de dobânzi sunt clasificate în datoriile curente în cazul în care sunt scadente în termen de 12 luni de la data bilanțului contabil sau Societatea nu are un drept necondiționat de a amâna decontarea datoriei cel puțin 12 luni după data bilanțului.

Împrumuturile cu scadență mai mică de 12 luni sunt incluse în calculul capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate aferente anului 2013. Împrumuturile cu scadență mai mare de 12 luni (inclusiv porțiunea lor curentă) sunt excluse din calculul capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate, conform Deciziei.

6.12 Datoriile comerciale și alte datorii

Datoriile comerciale pe termen scurt și alte datorii sunt înregistrate la valoarea justă a prestațiilor ce urmează a fi plătite în viitor pentru bunurile sau serviciile primite. În cadrul situațiilor financiare întocmite conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, datoriile pe termen lung, în mod asemănător împrumuturilor, sunt ulterior înregistrate la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective.

Datoriile pe termen lung sunt excluse din calculul capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate, într-un mod identic cu cel al împrumuturilor purtătoare de dobânzi cu scadență mai mare de 12 luni.

6.13 Beneficiile angajaților

6.13.1 Contribuții către fondul de pensii de Stat și alte fonduri de asigurări sociale pentru angajați.

Plățile sunt efectuate de Societate către fondurile de sănătate, pensii și șomaj având în vedere ratele reglementate în vigoare în cursul anului, pe baza plăților salariale brute. Costul acestor plăți este înregistrat în contul de profit și pierdere odată cu recunoașterea salariilor. Conform legislației românești, Societatea nu are nici un fel de alte obligații referitoare la costurile viitoare privind pensiile, asigurările de sănătate sau alte costuri pentru angajații acesteia.

6.13.2 Scheme de bonusuri și prime

Obligația față de angajați aferentă fondului de participare a salariaților la realizarea obiectivelor este recunoscută de Romtelecom în alte provizioane în cazul în care există o obligație contractuală sau când pe baza evenimentelor din trecut s-a creat o astfel de obligație. Obligațiile referitoare la fondul de participare la profit și a planurilor de prime sunt așteptate a fi decontate în termen de 12 luni și evaluate la nivelul sumelor care urmează a fi plătite în momentul decontării.

6.13.3 Beneficii de pensionare

În conformitate cu contractul colectiv de muncă negociat anual, Romtelecom trebuie să plătească la pensionare echivalentul salariilor medii de bază a 2 până la 8 luni în funcție de vechimea în muncă. Obligațiile Romtelecom sunt restricționate la acei angajați care se pensionează din Societate în cursul perioadei contractului colectiv de muncă.

Obligația recunoscută în bilanț conform planului definit privind beneficiile de pensionare este valoarea prezentă a obligației respective la data bilanțului.

Obligația privind beneficiile de pensionare este calculată anual prin statistici independente utilizând metoda factorului de credit proiectat. Valoarea prezentă a unei obligații privind beneficiile de pensionare este determinată prin reducerea ieșirilor de numerar estimate în viitor. Rata de actualizare folosită este cea a obligațiunilor guvernamentale care sunt exprimate în moneda în care beneficiile vor fi plătite și a căror scadență este aproximativ aceeași cu cea a obligațiilor privind pensionarea. Creșterile previzionate utilizate pentru salarii sunt estimate pe baza ipotezelor curente din economia românească privind evoluția ratei inflației, corelate cu ipotezele similare utilizate în Uniunea Europeană.

Pierderile și câștigurile actuariale pentru planul de beneficii determinat sunt recunoscute în întregime în perioada în care acestea apar în situația altor rezultate globale. Astfel de câștiguri și pierderi actuariale sunt recunoscute imediat, de asemenea, în rezultatul raportat, și nu sunt reclasificate în contul de profit sau pierdere în perioadele ulterioare.

Provizionul privind beneficiile de pensionare este exclus din calculația capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate.

6.13.4 Beneficiile acordate la încetarea contractului de muncă

Beneficiile privind încetarea contractului de muncă sunt recunoscute ca datorie atunci când Societatea este demonstrabil angajată, fără să existe posibilitatea realistă de retragere, într-un plan oficial detaliat fie să înceteze contractele de muncă ale salariaților actuali înainte de data normală de pensionare, fie să acorde beneficii pentru încetarea contractului ca rezultat al unei oferte care are ca scop încurajarea plecării voluntare în șomaj. Beneficiile privind încetarea contractului de muncă atunci când un angajat acceptă în mod voluntar plecarea sunt recunoscute ca și cheltuieli dacă Societatea a făcut o ofertă care să încurajeze plecarea voluntară, este probabil că oferta va fi acceptată și numărul celor care vor accepta oferta poate fi estimat în mod cert.

6.14 Subvenții și transferuri de active de la clienți

Subvențiile primite în vederea achiziționării de imobilizări corporale sunt incluse în datorii pe termen lung ca venituri înregistrate în avans și sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe durata de viață utilă estimată a activelor aferente.

Activele din rețeaua de acces realizate de către clienți și donate Romtelecom pentru a obține întreținere gratuită și alte servicii asociate de către Societate sunt cuprinse în datorii pe termen lung ca venituri amânate și sunt cuprinse în creditul contului consolidat de profit și pierdere, liniar pe perioada duratei estimate de viață a respectivelor active.

6.15 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în momentul în care Societatea are o obligație legală sau constructivă rezultată din evenimente trecute, când este probabil ca un flux de resurse să fie necesare pentru decontarea obligației și când poate fi făcută o estimare credibilă a valorii obligației. Provizioanele pentru restructurare sunt recunoscute când Societatea are un plan de restructurare formal, detaliat și aprobat care a început să fie implementat sau a fost adus la cunoștință celor care urmează a fi afectați. Nu sunt recunoscute provizioane pentru pierderile din activitatea de operare viitoare.

Când există obligații similare, probabilitatea de a exista o ieșire de resurse pentru plata acestor obligații este determinată analizând toate obligațiile ca un întreg. Un provizion este recunoscut chiar dacă probabilitatea apariției unei ieșiri de resurse pentru achitarea oricărei obligații individuale din aceeași categorie este mică.

Provizioanele sunt evaluate la valoarea prezentă a cheltuielii estimate a fi necesare pentru achitarea obligației utilizând o rată de actualizare care reflectă analizele de piață curente cu privire la valoarea în timp a banilor și riscurile specifice obligației respective. Creșterea valorii provizionului ca urmare a trecerii timpului este recunoscută ca o cheltuială cu dobânda.

6.16 Recunoașterea veniturilor

Veniturile, prezentate excluzând Taxa pe Valoare Adăugată și reducerile, cuprind servicii furnizate și bunuri vândute. Veniturile pentru toate serviciile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul prestării serviciilor.

Societatea evaluează veniturile sale pe baza unor criterii specifice pentru a determina dacă aceasta acționează în calitate de „principal” sau „agent”. Societatea a ajuns la concluzia că aceasta acționează în calitate de „principal” pentru determinarea tuturor veniturilor sale, cu excepțiile specificate în continuare.

Contractele semnate cu clienții finali presupun stabilirea valorii unui abonament, vânzarea unui echipament sau stabilirea de tarife pentru furnizarea serviciilor de voce, serviciilor de date sau servicii multimedia. Societatea clasifică separat veniturile înregistrate în funcție de natură și scopul serviciului furnizat, folosind metoda reziduală pentru fiecare componentă de venit. Venitul aferent acestor servicii este identificat în mod separat deoarece Societatea furnizează aceste servicii atât în mod separat cât și în cadrul unor oferte cumulative de servicii.

6.16.1 Veniturile din servicii de telefonie fixă

Venituri din apeluri locale și naționale

Veniturile din apelurile locale și naționale sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului.

Abonamente

Veniturile din abonamente sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în mod uniform în cursul derulării contractelor, și sunt înregistrate la finalul lunii pentru luna anterioară, indiferent de utilizarea rețelei.

Tarifele de conectare

Veniturile din conectări pentru serviciile de telefonie și internet sunt recunoscute în contabilitate pe durata medie estimată de furnizare a serviciului (2 ani pentru telefonie fixă și internet). Amanarea taxelor de conectare și recunoașterea lor pe întreaga durată apare simultan cu amanarea costurilor aparute la conectarea clientului.

Serviciile cu valoarea adăugată

Serviciile cu valoarea adăugată (voce și non-voce) sunt recunoscute la valoarea brută când livrarea serviciului către utilizatorul final utilizând rețeaua Romtelecom devine responsabilitatea Societății, caz în care Societatea stabilește tarifele pentru aceste servicii și

suporta toate riscurile asociate acestor servicii. In caz contrar, veniturile aferente acestor servicii sunt prezentate la valoarea neta.

Venituri din vanzari de cartele preplatite

Clienții pot achiziționa, de asemenea, credite publice de telefonie ("cartele preplatite"), care permit acestor clienți să folosească rețeaua de telecomunicații Romtelecom pentru o perioada de timp stabilita. Clieții trebuie să plătească pentru astfel de servicii la data la care cartela este achiziționata. Veniturile din vânzarea de cartele sunt recunoscute atunci când sunt utilizate de către clienți sau în cazul în care creditele expiră cu trafic neutilizat.

Venituri și costuri din apeluri internaționale și operatori străini

Veniturile din serviciile de telefonie internațională sunt derivate din apelurile internaționale efectuate din România și din plățile achitate de operatori străini pentru apelurile și traficul inițiate din afara României, dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Romtelecom plătește o proporție din veniturile din apelurile internaționale încasate de la clienții sai către operatorii de rețea din țările de destinație și de tranzit.

Veniturile din apelurile internaționale sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului. Veniturile de la operatorii străini sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit în rețeaua Romtelecom.

6.16.2 Venituri din servicii de interconectare

Veniturile din servicii de interconectare sunt determinate din apeluri și alte volume de trafic originare în rețele locale ale operatorilor de telefonie mobilă și ale altor operatori de telefonie fixă naționali dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Societatea plătește o parte din veniturile din apeluri încasate de la clienți, altor operatori locali de telefonie mobilă și fixă pentru apeluri și alte volume de trafic originare în rețeaua Societății dar care folosesc rețeaua altor operatori locali de telefonie mobilă și fixă. Aceste venituri (și cheltuieli) sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit în rețeaua Romtelecom (și respectiv în rețeaua altor operatori).

6.16.3 Venituri din activitatea de Internet și date

Abonamente

Veniturile din activitatea de Internet și servicii de date sunt recunoscute în momentul prestării serviciilor.

Venituri din închirierea de linii reflectă natura serviciilor efective livrate în perioada în conformitate cu termenii contractului. Contractele sunt analizate pe baza cerințelor de IFRIC 4 (care stabilește dacă un acord conține un contract de leasing, iar în cazul în care includ elemente integrate de leasing, veniturile atribuite sunt recunoscute în conformitate cu IAS 17)

6.16.4 Venituri din alte activități

Veniturile din alte activități obținute de către Societate sunt recunoscute după cum urmează:

- *Marfuri*

Veniturile și cheltuielile asociate cu vânzarea de marfuri (echipamente de telecomunicații și accesorii), sunt recunoscute atunci când produsele sunt livrate, cu condiția că nu există obligații neîndeplinite, care afectează acceptarea acordului comercial de către clientul final.

- *Venituri Real Estate*

Veniturile din leasing operațional sunt recunoscute pe baza metodei liniare pe parcursul perioadei în care serviciile sunt furnizate sau la care contractele se referă.

- *Servicii TV prin Satelit*

Veniturile din serviciile de televiziune prin satelit sau cablu sunt recunoscute în momentul furnizării serviciului. Veniturile din servicii de conectare (activare) sunt înregistrate în momentul vânzării (prima factură a clientului).

- *Servicii Dealership*

Serviciile Dealership se referă în esență la serviciile furnizate către Cosmote România pentru bunuri și servicii care apoi sunt vândute prin agențiile societății. Veniturile din aceste servicii sunt recunoscute pe baza contabilității de angajamente în momentul furnizării serviciului. În cazul abonamentelor și a cartelelor SIM vândute în numele Cosmote, Societatea are rol de agent.

- *Vânzări diverse (nelegate de activitatea de bază)*

Veniturile din diferite vânzări (nelegate de activitatea de bază) se referă în principal la veniturile din închirierea de către terți a activelor (clădiri și echipamente), care sunt repartizate în mod liniar pe durata acordului de închiriere, precum și diverse venituri din vânzarea ocazională a activelor care nu sunt specifice activității de bază, care sunt recunoscute când are loc transferul riscurilor și beneficiilor semnificative asociate dreptului de proprietate. Astfel de venituri sunt recunoscute pe măsura obținerii.

- *Veniturile din dobânzi* – sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei randamentelor efective în perioada la care se referă. Venitul din dobânzi este exclus din Situațiile Financiare Separate.

6.17 Leasing

Determinarea dacă un acord este, sau conține un aranjament de leasing se bazează pe substanța acordului de încheierea acestuia, dacă îndeplinirea acordului depinde de utilizarea unui activ sau a anumitor active sau transmite acordul de a utiliza un activ, chiar dacă acest drept nu este specificat în mod explicit în aranjament.

Societatea în calitate locatar

Contractele de leasing în care Societatea își asumă toate riscurile și beneficiile aferente proprietății bunului sunt clasificate ca leasing financiar. La recunoașterea inițială activul închiriat este evaluat la o sumă egală cu cea mai mică dintre valoarea sa justă și valoarea actualizată a plăților minime de leasing. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluia activ.

Contractele de leasing prin care o parte importantă a riscurilor și beneficiilor asociate proprietății revin companiei de leasing, sunt clasificate ca și contracte de leasing operațional. Plățile efectuate conform unui contract de leasing operațional (net de orice avantaj acordat de compania de leasing) înregistrate în contul de profit și pierdere în mod liniar pe durata contractului de leasing.

Societatea in calitate de locator

Contractele de leasing în care Societatea nu transferă toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate asupra bunului sunt clasificate ca leasing operațional. Costurile directe inițiale suportate în negocierea unui contract de leasing operațional se adaugă la valoarea contabilă a activului în leasing și recunoscut pe durata contractului de leasing pe aceleași baze ca veniturile din chirii.

Chiriile contingente sunt recunoscute ca venit în perioada în care sunt obținute.

Datoriile aferente contractelor de leasing financiar sunt excluse din calculația capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate.

6.18 Distribuirea dividendelor

Dividendele sunt înregistrate ca datorii în cadrul Situațiilor Financiare Separate și recunoscute în perioada în care sunt aprobate de acționarii Grupului. Dividendele sunt reflectate în contabilitate prin diminuarea corespunzătoare a capitalurilor proprii.

6.19 Cheltuieli de exploatare

Cheltuielile de exploatare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în perioada în care acestea apar, cu excepția cazurilor în care acestea ar putea fi direct asociate elementelor specifice de venituri. În acest caz, aceste cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza unor proceduri de alocare sistematice și raționale.

Costurile pentru anumite programe ce fac obiectul unor contracte pe termen lung sunt evidențiate și tratate ca un activ din momentul începerii contractului aferent, costul fiind apoi amortizat în mod liniar pe toată durata contractuală. Recunoașterea cheltuielii nu respecta fluxurile de numerar aferente platilor contractuale.

Costurile pentru conținutul canalelor Dolce TV (stiri, programe generaliste sau documentare) altele decât canalele de sport, sunt recunoscute lunar în perioada la care se referă. Acestea sunt calculate în principal pe baza numărului de abonați activi. Compania nu are nici un control asupra conținutului programelor difuzate.

Costurile cartelor pre-plătite vândute sunt amânate împreună cu venitul obținut din vânzarea acestor cartele până în momentul în care clientul utilizează valoarea existentă pe cartelă pentru a plăti pentru apelurile respective.

Taxele plătite anual pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio sunt recunoscute ca și cheltuieli în perioada la care se referă.

Plățile compensatorii acordate salariaților, costurile de service post-garanție și întreținere rețea, precum și costurile de publicitate sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în momentul în care sunt efectuate.

În Situațiile Financiare Separate Societatea prezintă separat de alte cheltuieli operationale costurile de restructurare.

6.20 Valori comparative

Acolo unde este necesar, cifrele comparative au fost ajustate pentru a fi în concordanță cu schimbările în modalitatea de prezentare din anul curent.

Decontările interne cu „rețeaua de transport” sunt bazate pe prețurile serviciilor reglementate de interconectare. În anul 2013, tarifele de interconectare sunt diferite în ceea ce privește serviciile de terminare față de restul serviciilor de origine și tranzit. Prin urmare, calcularea decontărilor interne se realizează prin obținerea unui tarif mediu ponderat bazat pe volumele serviciilor de apeluri din unitatea de afaceri vânzarea cu amanuntul, servicii ce au fost asimilate serviciilor standard furnizate pe piața de gros.

Pentru întocmirea Situațiilor financiare aferente anului 2013, conform adresei ANCOM nr. SC-DER-6000 din data de 19 martie 2014, Romtelecom a utilizat o rată a rentabilității capitalului angajat egală cu 10.7%, valoare diminuată față de nivelul inițial de 12.6%. Pentru a asigura comparabilitatea situațiilor financiare de la un an la altul, conform principiului consecvenței tratamentului contabil, situațiile financiare separate aferente anului 2012 au fost ajustate cu noua valoare a costului mediu ponderat al capitalului.

De asemenea, având în vedere prevederile art.8 pct.2.2, 2.3 și 2.4 din Decizia președintelui ANCOM nr. 366/2014, conform cărora subunitatea de afaceri „Interconectare” nu va mai fi prezentată distinct în cadrul situațiilor financiare separate aferente anului 2013, Romtelecom a reclasificat corespunzător valorile comparative, prezentând totalitatea activităților asociate interconectării în vederea originării, terminării și tranzitului comutat al apelurilor în rețeaua Operatorului în cadrul subunității de afaceri „alte activități ale rețelei de transport”.

În anul 2013, Romtelecom a schimbat politica contabilă pentru tratamentul drepturilor de difuzare TV în conformitate cu deciziile adoptate de Grupul Deutsche Telekom AG de a fi recunoscute ca și active necorporale la momentul semnării contractului aferent. Activele recunoscute în conformitate cu aceste contracte sunt amortizate liniar pe perioada contractului sau proporțional cu numărul de evenimente TV difuzate (meciuri de fotbal, etc). Anterior, aceste drepturi de difuzare erau contabilizate sub forma plăților anticipate și recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care aveau loc aceste evenimente. Prin urmare, pentru anul 2012, Romtelecom a decis recunoașterea drepturilor de difuzare TV ca și active necorporale la începutul contractului. Această decizie completează procesul de aliniere a politicilor contabile la nivelul companiilor subordonate Grupului Deutsche Telekom AG.

6.21 Managementul riscului financiar

Prin natura activităților efectuate, Societatea este expusă mai multor riscuri financiare: riscul de piață (inclusiv riscul valutar, riscul dobânzii și riscul de preț), riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul ratei dobânzii a fluxului de numerar. Programul general al Societății privind administrarea riscurilor are în vedere imprevizibilitatea piețelor financiare și urmărește să reducă efectele potențial adverse asupra performanței financiare a Societății.

Departamentul de trezorerie de la sediul central (Divizia Operațiuni Financiare) realizează administrarea riscului în conformitate cu politicile adoptate de Consiliul de Administrație.

Acest departament identifică, evaluează și limitează riscul financiar în strânsă cooperare cu alte unități operaționale din structura Societatii.

6.22 Utilizarea de raționamente și estimări

Societatea face estimări și ipoteze despre viitor. Estimările contabile care rezultă vor fi, prin definiție, rareori egale cu rezultatele actuale aferente. Estimările și ipotezele care au un risc mare de a determina o ajustare semnificativă asupra valorii contabile a activelor și datoriilor în anul financiar următor sunt prezentate mai jos.

(a) Durata de viață a echipamentelor de rețea

Amortizarea anuală a imobilizărilor corporale ale societății depinde în principal de duratele de viață estimate aferente activelor corporale. Societatea utilizează acest raționament pentru a determina duratele de viață estimate ale echipamentelor sale din rețea (conducte, cablu, echipamente outdoor centrale de telefonie și echipamente aferente etc), număr de echipamente care constituie o proporție substanțială a activelor sale nete. Modalitatea de calcul a amortizării anuale este bazată pe costurile istorice, pe baza echivalenței cu costuri istorice aferente activelor similare sau pe baza dezvoltărilor tehnologice și schimbărilor anticipate în factorii economici. Societatea consideră ca aceasta este o estimare contabilă critică, deoarece implică ipoteze despre dezvoltarea tehnologică într-o industrie inovatoare și depinde în mare măsură de nivelul investitional al Grupului. În plus, datorită ponderii semnificative a activelor total depreciate în total active Romtelecom, impactul oricăror modificări în aceste ipoteze pot fi materiale pentru poziția financiară a Societatii, precum și asupra rezultatelor operațiunilor.

În anul 2013 Romtelecom a revizuit durata de viață a echipamentelor de rețea pentru a reflecta mai bine modelul de consum al activelor implicate. Ca urmare, duratele de viață pentru activele neamortizate a fost modificată începând cu Ianuarie 2013. Aceste modificări au fost făcute în concordanță cu *IAS 8 Politici contabile, schimbări în estimări contabile și erori*. Noile durate de viață sunt prezentate la punctul 8 mai jos.

(b) Estimarea ajustărilor pentru creanțele comerciale

Grupul calculează ajustările pentru creanțe îndoielnice pe baza estimărilor riscului de neplata din partea clienților. Pentru cei mai mari clienți și alți furnizori de servicii de telecomunicații, ajustarea este calculată pe o bază individuală, în timp ce pentru alți clienți se estimează la nivel de portofoliu, caz în care estimarea se bazează pe raportul conturilor de creanțe neincasate și experiența generată de riscului de neplata, de nivelul de solvabilitate a clientului sau de schimbările în ritmul de plată a creanțelor efectuate de client. Acești factori sunt revizuite periodic, iar modificările se fac la calcule atunci când este necesar. În plus, Societatea ia în considerare natura afacerii (rezidențial, business, linie fixă de telefonie, servicii de telefonie mobilă, internet, cablu TV, etc) și mediul în care entitățile Grupului parinte operează în diferite piețe. Estimările implică, de asemenea, ipoteze despre comportamentul clienților în viitor, precum încasarile viitoare. În cazul în care situația financiară a clienților ar deteriora, anularile de creanțe existente în prezent pot fi mai mari decât era de așteptat și pot depăși nivelul pierderilor din depreciere recunoscute până în prezent.

(c) Valoarea contabilă a stocurilor

Societatea consideră la data fiecărui bilanț necesitatea unui provizion pentru deprecierea stocurilor pentru care valoarea netă estimată de realizare este mai mică decât costul de

achiziție. Pentru a estima valoarea unui astfel de provizion, Societatea utilizează raționamentul, pe baza naturii, vechimii și viitoarei posibile utilizări a unui articol specific din cadrul stocurilor

(d) Provizionul calculat pentru beneficii la pensionare

Societatea evaluează la data fiecărui bilanț datoriile contabilizate pentru obligațiile referitoare la pensionare. Posibilitatea modelului de costuri să determine valoarea actuală a obligațiilor Societății la data fiecărui bilanț depinde de un număr de estimări definite (factori de discountare, număr de angajați, disponibilizări, creșteri de salarii pe o perioadă egală cu durata medie a lucrului pentru angajații actuali).

(e) Deprecierea activelor

În 2013 și 2012, Societatea a efectuat teste de depreciere pentru a determina dacă valorile contabile ale activelor sale imobilizate au fost susținute de valoarea lor recuperabilă pe piață. Principalul indicator care a determinat necesitatea efectuării unui astfel de test a fost abaterea rezultatelor Societății în cursul anului de la bugetul său ca urmare a climatului economic general și evoluțiilor specifice ale pieței de telecomunicații. Testul de depreciere pentru Societate a fost efectuat în cooperare cu societatea mamă (Deutsche Telekom AG), la nivel central. Societatea, în colaborare cu Deutsche Telekom a definit ca unitate generatoare de fluxuri de numerar întreaga companie și filiala acesteia NextGen, cu excepția activelor clasificate ca investiții imobiliare care sunt evaluate individual pentru valoarea lor justă. Societatea a ajuns la concluzia că definirea la un nivel mai scăzut a unității generatoare de fluxuri de numerar nu este rezonabilă, deoarece NextGen depinde semnificativ de rețeaua de acces a Romtelecom. De asemenea, strategia grupului a fost ca NextGen să acopere segmente ale pieței și locații geografice, care nu sunt acoperite de Romtelecom; politicile comerciale sunt aliniate în interesul Societății și cele două forțe de vânzare sunt complementare cu referire la vânzarea de produse și servicii, (și, de asemenea, cele două companii au management comun)

Valoarea justă a fost estimată de management prin intermediul metodei fluxurilor viitoare de numerar actualizate folosind fluxurile de numerar de la bugetele de proiecții financiare aprobate de către conducere, care acoperă o perioadă de 10 ani de la data bilanțului. Pe baza acestui exercițiu, în anul 2012 și 2013 nu a fost necesară înregistrarea unor pierderi din depreciere a activelor imobilizate. Alocarea pierderii din depreciere înregistrată până la 31 decembrie 2011, s-a realizat de Societate în 2012 la nivelul ansamblului din cadrul elementelor de rețea (mai multe ansamble formează un element de rețea). La începutul anului 2013, Societatea a continuat alocarea deprecierei la un nivel mai mare de detaliu, de la nivel de ansamblu la nivel de subansamblu. Acest calcul, a presupus recalcularea cheltuielii cu deprecierea și pentru anul 2012. Impactul acestei recalculări a fost considerat nesemnificativ și ca urmare Societatea a înregistrat acest impact în contabilitatea financiară a anului 2013, nefiind necesare ajustări ale cifrelor comparative ale cheltuielii cu deprecierea și a valorilor contabile nete la nivel de element de rețea pentru anul 2012. Societatea a evaluat impactul acestei detalieri în alocare asupra situațiilor financiare separate, și a considerat că efectul asupra unităților și subunităților de afaceri este unul nesemnificativ.

(f) Clasificarea investițiilor imobiliare

Clasificarea separată a bunurilor imobile pentru investiții se face de către entitățile departamentale de Real Estate ale Societății, identificându-se toate imobilele proprietate Romtelecom nefolosite pentru operațiuni curente care fie sunt închiriate fie sunt goale dar pentru care există intenția de a fi închiriate. Pentru terenuri clasificarea a fost făcută în urma alocării către clădirile aferente situate pe fiecare parcelă de teren. În cazul în care mai mult de 80% din suprafața unei clădiri este folosită pentru activitățile curente atunci acea clădire este clasificată ca fiind un activ imobilizat. În cazul în care mai mult de 80% din suprafața unei clădiri este închiriată, atunci acel activ este clasificat ca investiție imobiliară. Pentru situația în care suprafața închiriată se situează peste 20% dar până la 80%, activul se înregistrează proporțional atât în active imobilizate cât și în categoria investiții imobiliare.

(g) Modificare voluntară a politicii contabile pentru contractele de drepturi de difuzare TV

În ultimii ani a crescut numărul contractelor aferente drepturilor de difuzare TV, fapt ce a generat o creștere a veniturilor din servicii de televiziune cu impact în decizia abonaților de a adera/renunța la serviciile Romtelecom. Ca urmare, în anul 2013, Romtelecom a schimbat politica contabilă pentru tratamentul drepturilor de difuzare în conformitate cu deciziile de capitalizare impuse de Grupul Deutsche Telekom AG. Anterior, aceste drepturi de difuzare TV erau contabilizate sub forma plăților ily anticipate și recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul desfasurării emisiilor. În prezent, pentru anul 2013, Romtelecom a decis recunoașterea drepturilor de difuzare TV ca și active necorporale la începutul contractului aferent. Această decizie completează procesul de aliniere a politicilor contabile la nivelul companiilor subordonate Grupului Deutsche Telekom AG. Active recunoscute în conformitate cu aceste contracte sunt amortizate liniar pe perioada contractului sau proporțional cu numărul de evenimente TV difuzate (meciuri de fotbal, etc). Decizia de capitalizare a acestor cheltuieli s-a datorat, în principiu, următoarelor motive:

- (i) durata fiecărui contract este mai mare de 12 luni;
- (ii) costurile aferente pot fi ușor determinate;
- (iii) nu există riscul de nelivrare a conținutului de difuzare TV;

Măsurarea incertitudinilor

Prezentarea rezultatelor operațiilor, sau a poziției financiare în situațiile financiare separate este dependentă și sensibilă la politicile contabile, estimări și ipoteze. Sumele reale pot diferi de aceste estimări. Următoarele estimări contabile semnificative și ipoteze legate de incertitudinile inerente în politicile contabile aplicate sunt esențiale pentru a înțelege riscurile care stau la baza raportării financiare, precum și efectele acestor estimări, ipoteze și incertitudini asupra situațiilor financiare separate.

Societatea înregistrează provizioane pentru creanțe incerte ca urmare a pierderilor estimate care rezultă din incapacitatea clienților de a face plățile cerute. Atunci când se evaluează nivelul acestor provizioane, managementul Societății își bazează estimările atât pe raportul de vechime a soldurilor conturilor de creanță cât și pe experiența recunoașterii cheltuielilor în trecut, pe bonitatea clienților și a schimbărilor în termenele de plată ale clienților. În cazul în care situația financiară a clienților a fost deteriorată, recunoașterea actuală a cheltuielii aferente ar putea fi mai mare decât se aștepta.

Societatea face judecăți de valoare în măsurarea și recunoașterea provizioanelor, precum și expunerea la datoriile contingente legate de litigii în curs sau alte pretenții de restante care fac obiectul unor negocieri, mediere, arbitraj sau reglementările guvernamentale, precum și alte datorii contingente. Acest raționament este necesar în evaluarea riscului dacă reclamație va

avea succes, sau o datorie va aparea, și în cuantificarea gamei posibile de soluționari definitive. Provizioanele sunt înregistrate ca și datorii atunci când sunt așteptate pierderi din executarea contractelor, o pierdere este considerată probabilă și poate fi estimată în mod rezonabil. Din cauza incertitudinilor inerente în acest proces de evaluare, pierderile reale pot fi diferite față de cele estimate inițial. În plus, estimările semnificative sunt implicate în determinarea de provizioane referitoare la impozitele, obligațiile de mediu și a riscurilor de litigii. Aceste estimări se pot schimba dacă informații noi devin disponibile, în primul rând cu ajutorul specialiștilor interni, dacă sunt disponibili, sau cu sprijinul consultantilor externi, cum ar fi consilierii juridici. Revizuirile estimărilor acestor pierderi din contracte pot afecta în mod semnificativ rezultatele operaționale viitoare.

7 Costul capitalului

Costul capitalului înainte de impozitare este calculat prin multiplicarea capitalului mediu angajat pentru fiecare componentă de rețea, unitate de afaceri sau sub-unitate cu costul mediu ponderat al capitalului (CMPC) pentru Societate în perioada exercițiului. Rata CMPC utilizată pentru întocmirea Situațiilor Financiare Separate pentru anul 2013 este de 10,70%, în conformitate cu adresa ANCOM Nr.SC-DER-6000 din 19 Martie 2014. Romtelecom a ajustat situațiile financiare aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2012, utilizat aceeași rată de rentabilitate.

8 Situatia privind duratele de viata pentru activele Romtelecom

Pentru fiecare categorie de active imobilizate Romtelecom utilizeaza durate de viata diferite conform Standardelor Internationale de Raportare Financiara. Mai jos este prezentata situatia duratelor de viata utilizate pentru toate categoriile de active imobilizate prezentate in cadrul Situatiilor Financiare Separate:

Categoriile de elemente de retea	Durata de viata (numar de ani)
Alte licente (turism,transport etc)	1-5
Automobile,vehicule,ambarcatiuni	4-11
Cabine telefoane publice	4
Cabluri (Cu,FO)	12-20
Calculatoare	4-12
Centrale digitale (inclusiv MDF,DDF,unitati concentratoare distante)	5-12
Cladiri	10-45
Echipamente aferente furnizarii serviciilor IT&C (server ftp, server mail etc)	5-9
Echipamente aferente tehnologiei xDSL	3-9
Echipamente de acces la internet	5
Echipamente de climatizare (inclusiv pentru retea de tip FTTx si televiziune digitala prin satelit)	5
Echipamente de climatizare/electroalimentare	5-28
Echipamente de masura / test pentru echipamente (altele decat cabluri)	4-12
Echipamente de masura / testare / service pentru cabluri	3-10
Echipamente de tip call center	9
Echipamente de tip media gateway	5
Echipamente de transmisiuni (SDH, PDH, radio, WDM, sisteme platforma NOC, ODF, router, switch etc)	5-12
Echipamente pentru platforma de management aferenta retelei IPMPLS	5
Echipamente pentru retea de tip CDMA (sisteme de electroalimentare)	9
Echipamente retea aferente tehnologiei FTTx (inclusiv platforma IMS)	5-9
Echipamente retea de tip CDMA (BTS,BSC)	12
Echipamente retea de tip CDMA (sisteme suport)	5
Echipamente retea pentru servicii de televiziune prin satelit	9
Echipamente televiziune digitala furnizata prin internet	7
Echipamente terminale la client - televiziune digitala furnizata prin internet	4
Echipamente terminale la client (altele decat video, radio, televiziune digitala furnizata prin internet)	2-5
Echipamente terminale la client (video,radio etc)	7-12
Infrastructura de canalizatie (inclusiv camere de tragere)	20-25
Licente comunicatii mobile	10
Licente transmisiuni (ptr voce si date)	9
Mobilier ,accesorii birotica	3-18
Rețele utilitati interne	8-50
Sisteme IT (facturare,inventariere etc)	5-9
Sisteme pentru cablare structurata	16
Software birotica	3
Stalpi	15-30
Telefoane publice (inclusiv licentele aferente)	9
Terenuri	0

9 Lista serviciilor furnizate de Romtelecom pe piata de telecomunicatii electronice

Tabelul de mai jos prezinta lista serviciilor Romtelecom impreuna cu apartenenta lor la unitatile de afaceri prezentate in cadrul Situatiilor Financiare Separate:

Denumirea serviciilor Romtelecom	Unitatea de afaceri
Abonamente - Linii individuale	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Taxe - terminare contract	Vanzare cu amanuntul
Abonamente servicii ISDN BRA	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Abonamente servicii ISDN PRA	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Abonamente servicii de trunchi digital	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Conectari servicii PSTN	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Conectari pentru numere de 3-4 digit	Vanzare cu amanuntul
Alte servicii de acces - Centrale digitale	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Conectari servicii ISDN - BRA	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Conectari servicii ISDN - PRA	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Convorbiri locale (intrajudetene)	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri locale (intrajudetene) - Acces special internet	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri de tip ClickNet DIAL-UP	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri nationale in reseaua Romtelecom	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri Internationale	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Trafic generat de abonatii Romtelecom catre alti operatori de telefonie mobila	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri locale catre furnizorii de servicii cu valoare adaugata	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri nationale catre furnizorii de servicii cu valoare adaugata	Vanzare cu amanuntul
Convorbiri catre Servicii Speciale de la posturi de abonat (112 - Dispecerat Urgente)	Retea de transport
Convorbiri locale spre alti operatori de telefonie fixa	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri nationale catre alti operatori de telefonie fixa	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri tip Premium Rate (090x xxx xxx) spre alti operatori de telefonie fixa	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Mesaje SMS - Servicii speciale ClickNet VoIP	Vanzare cu amanuntul
Convorbiri ClickNet VoIP catre alti operatori de telefonie mobila	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri ClickNet VoIP catre Romtelecom fix	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri ClickNet VoIP catre alti operatori de telefonie fixa international	Vanzare cu amanuntul
Convorbiri ClickNet VoIP nationale catre alti operatori de telefonie fixa	Vanzare cu amanuntul
Apeluri catre alti operatori de telefonie - Informatii abonati	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Trafic national prin operatoare generat de abonatii Romtelecom catre alti operatori de telefonie fixa	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Serviciu transmisiuni fax	Vanzare cu amanuntul
Serviciu informatii abonati	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii clienti prin operatoare - Deranjamente (1921)	Retea de transport
Serviciul Informatii Diverse (1951), Ora Exacta (1958) etc.	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Alte servicii CDMA	Vanzare cu amanuntul
Servicii Voce Fixa CDMA	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Fix - Trafic local in reseaua CDMA Fix / PSTN	Retea de transport, vanzare cu amanuntul

Denumirea serviciilor Romtelecom	Unitatea de afaceri
Servicii CDMA Fix - Trafic national in reseaua CDMA Fix / PSTN	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Fix - Trafic catre alti operatori de telefonie fixa	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Fix - Trafic international	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii Voce Mobila CDMA	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Broadband CDMA Mobil	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Broadband CDMA Fix	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Mobil - Trafic mobil catre mobil in reseaua CDMA	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Mobil - Trafic din CDMA mobil catre alti operatori de telefonie mobila	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Mobil - Trafic din CDMA Mobil catre alti operatori de telefonie fixa	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Mobil - Trafic din CDMA Mobil catre retele internationale fixe si mobile	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Mobil - SMS Trafic	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii CDMA Mobil - Push to Talk (PTT)	Retea de transport
Servicii CDMA - Fix, Mobil - Optiuni	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Trafic de la posturi publice	Retea de acces, retea de transport
Cartele telefonice	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii televiziune digitala prin satelit	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii televiziune digitala prin internet	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Conectari Servicii televiziune CATV	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Abonament Servicii televiziune CATV	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Convorbiri internationale sosite catre abonatii Romtelecom	Retea de transport
Convorbiri internationale sosite catre alti operatori de telefonie fixa si mobila	Retea de transport
Convorbiri de la alti operatori internationali de telefonie mobila/fixa catre alti operatori de telefonie fixa la nivel national	Retea de transport
Tranzit international convorbiri spre operatori internationali	Retea de transport
Servicii de terminare - Regional	Retea de transport
Servicii de terminare - National	Retea de transport
Servicii de terminare - Local	Retea de transport
Servicii de terminare in reseaua fixa CDMA	Retea de transport
Servicii de terminare in reseaua mobila CDMA	Retea de transport
Servicii de tranzit national - Simplu tranzit	Retea de transport
Servicii de tranzit national - Dublu tranzit	Retea de transport
Acces la servicii cu numerotatie 3-4 cifre - Serviciile Romtelecom de 3 cifre	Retea de transport
Acces la serviciile tertilor cu numerotatie 3-4 cifre	Retea de transport
Acces la servicii cu numerotatie 3-4 cifre - Tilverde	Retea de transport
Acces la servicii cu numerotatie 3-4 cifre - PREMIUM RATE	Retea de transport
Convorbiri originare (Carrier Selection Code) - National	Retea de transport
Convorbiri originare (Carrier Selection Code) - Regional	Retea de transport
Convorbiri originare (Carrier Selection Code) - Local	Retea de transport
Servicii originare alte Numar Verde - National	Retea de transport
Servicii originare alte Numar Verde - Regional	Retea de transport

Denumirea serviciilor Romtelecom	Unitatea de afaceri
Servicii de origine altele Numar Verde - Local	Retea de transport
Acces de la posturi publice catre numere de tipul 0800-OLO	Retea de transport
Servicii de origine cartele preplatite - National	Retea de transport
Servicii de origine cartele preplatite - Regional	Retea de transport
Acces de la posturi publice catre numere de tipul 0808-OLO	Retea de transport
Colocare - Amplasare	Retea de transport
Colocare - Chirie	Retea de transport
Colocare taxa pentru intretinere cladiri	Retea de transport
Legaturi de interconectare - Abonamente	Retea de transport
Legaturi de interconectare unidirectionale - Conectari	Retea de transport
Servicii interconectare Puncte de Acces (PoA) - Instalare Punct de Acces	Retea de transport
Servicii interconectare Puncte de Acces (PoA) - Conectare/ Reconfigurare/ Deconectare port de 2 Mbit/s	Retea de transport
Servicii interconectare Puncte de Acces (PoA) - Chirie port de 2 Mbit/s	Retea de transport
Conectari la bucla locala - Acces Total	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Abonament la bucla locala - Acces Total	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Alte servicii / lucrari la bucla locala - Acces Total	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Abonament la bucla locala - Acces Partajat	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Alte servicii / lucrari la bucla locala - Acces Partajat	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii Informatii Abonati	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Linii inchiriate tranzit international	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Serviciu de preselectare a transportatorului (CPS)	Retea de transport
Conectari linii inchiriate digitale	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Conectari linii inchiriate analogice	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Puncte terminale locale digitale inchiriate - Capacitate mai mica de 2 Mbps	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Puncte terminale locale digitale inchiriate - Capacitate mai mare de 2 Mbps	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Puncte terminale analogice	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Chirie canale digitale nationale - n*64 kb/s	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Linii inchiriate, trunchiuri 64 kb/s	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Chirie fluxuri digitale nationale - 2 Mb/s	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Linii inchiriate, trunchiuri 2Mb/s	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Chirie linii inchiriate analogice	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Linii inchiriate, trunchiuri analogice	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Conectari linii inchiriate segmente terminale n*64 kbps, 2 Mbps	Retea de transport
Conectari linii inchiriate segmente terminale analogice	Retea de transport
Servicii de linii inchiriate segmente terminale - Legatura de acces utilizator final n*64 kbps	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii de linii inchiriate segmente terminale - Legatura de acces utilizator final 2 Mbps	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii de linii inchiriate segmente terminale - Legatura de acces utilizator final analogica	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii de linii inchiriate segmente terminale - Legatura Retea de transmisiuni n*64 kbps	Retea de transport
Servicii de linii inchiriate segmente terminale - Legatura Retea de transmisiuni 2 Mbps	Retea de transport
Servicii de linii inchiriate segmente terminale - Legatura de Retea de transmisiuni analogica	Retea de transport

Denumirea serviciilor Romtelecom	Unitatea de afaceri
Chirie canale digitale internationale n*64 Kb/s	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Trunchiuri internationale n*64 Kb/s	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Chirie fluxuri digitale internationale 2 Mb/s	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii de date pentru piata de gros	Retea de transport
Servicii de date de tip acces la internet pentru piata de gros - Abonamente	Retea de acces
Servicii de date de tip acces la internet pentru piata de gros - Conectari	Retea de acces
Servicii Audioconferinta/ Videoconferinta	Vanzare cu amanuntul
Chirie canalizatie	Retea de transport
Servicii de TV pentru piata de gros	Retea de transport
Servicii inchiriere fibra	Retea de transport
Servicii Voice Mail - VOCES	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii Voice Mail - VOCES PRO	Vanzare cu amanuntul
Servicii Premium Rate	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii TelVerde	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii UNITEL	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii cu tarif special (Premium Rate) - TELEVOTING	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii cu tarif special (Premium Rate) - Servicii audiotex (0903 90 xxxx; 0906 90 xxxx)	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii cu tarif special (Premium Rate) - TELEDON national (090090 xxxx)	Retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii de date	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii de date de tip acces la internet pe piata de vanzare cu amanuntul - Conectari	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Servicii de date de tip acces la internet pe piata de vanzare cu amanuntul - Abonamente	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Servicii de date pentru piata de gros - Abonamente si conectari	Retea de acces
Servicii VoIP	Retea de acces, vanzare cu amanuntul
Web Hosting - Taxa instalare Solutie ICT	Vanzare cu amanuntul
Chirii echipamente	Alte activitati
Echipamente terminale retea fixa PSTN	Alte activitati
Echipamente terminale retea mobila	Vanzare cu amanuntul
Servicii telegrafice	Retea de acces, retea de transport, vanzare cu amanuntul
Alte servicii	Alte activitati
Alte servicii - turism	Alte activitati
Servicii - proiectare, constructii montaj	Alte activitati
NextGen	Vanzare cu amanuntul